

verion

verbinding in christelijk onderwijs

Wierden-Enter

Verion Protestants Christelijk Onderwijs Wierden Enter

Jaarverslag 2018

INHOUD

A Bestuursverslag

1	Voorwoord	2
2	Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	3
3	Visie en besturing	5
4	Bedrijfsvoering	12
5	Sociaal jaarverslag 2018	17
6	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	19
7	Financiële informatie	21
8	Continuïteitsparagraaf	27
9	Treasury en risicomanagement	30
10	Toekomstige ontwikkelingen	33

B Jaarrekening 2018

B1	Grondslagen	36
B2	Balans per 31 december 2018	39
B3	Exploitatieoverzicht 2018	40
B4	Kasstroomoverzicht over 2018	41
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	42
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	46
B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2018	47
B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	50
B9	Gebeurtenissen na balansdatum	51
B10	Overzicht verbonden partijen	51
B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	52

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring	53
----	--------------------	----

A Bestuursverslag 2018

verion

verbinding in christelijk onderwijs

Wierden-Enter

1 Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Verion over 2018. We zijn trots op onze organisatie en willen dat in dit jaarverslag ook delen met alle betrokkenen. Verion is een vereniging waarin zes scholen hun eigen onderwijskundige visie en concepten kunnen vormgeven binnen de kaders van het strategisch beleidsplan. Zes verschillende scholen met een eigen gezicht die zich onderling binnen de vereniging sterk met elkaar verbonden weten en waar het motto “oog voor elkaar” in de praktijk van elke dag inhoud krijgt en beleefd wordt.

Als Verion-scholen willen we van vanuit onze identiteit van betekenis zijn binnen de gemeente Wierden. Ons ideaal is om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen die onze scholen bezoeken. Tegelijkertijd is dit ook een enorme opgave en uitdaging voor alle medewerkers die dagelijks met “hart en ziel” binnen Verion hun werk doen. Hun inzet wordt zeer gewaardeerd.

Ook in 2018 konden medewerkers vanwege ziekte hun werkzaamheden niet altijd uitvoeren. Het ziekteverzuim is in 2018 gelukkig gedaald en bedroeg gemiddeld 5,45%. Echter voor de medewerkers die met ziekte en afwezigheid te maken hadden, betekent dat heel veel en is het niet altijd een gemakkelijke weg. Het nieuwe schooljaar zijn we gestart met twee nieuwe directeuren één op de Morgenster en één op de Kluinveenschool. We zijn dankbaar dat we in een tijd van schaarste op de arbeidsmarkt deze vacatures hebben kunnen invullen. De leeftijdsopbouw van de medewerkers ziet er evenwichtig uit. Een groot aantal startende, jonge leraren is momenteel actief binnen de vereniging en dat biedt ook weer nieuwe kansen voor de onderwijs-ontwikkelingen.

Onderwijskundig zijn scholen volop in ontwikkeling. De ICT-infrastructuur is dit jaar up-to-date gemaakt zodat alle scholen op de toekomst voorbereid zijn. Thematisch werken is het uitgangspunt voor alle scholen. Betrokkenheid van leerlingen en onderzoekend leren nemen hierbij een centrale plaats in. Alle scholen voldoen aan de basiskwaliteit zoals de onderwijsinspectie die vraagt.

Verion is een kleine organisatie die op professionele wijze inhoud geeft aan haar maatschappelijke taak. Een kleinere schaal genereert veel betrokkenheid, maar tegelijkertijd kan het ook een bedreiging naar de toekomst zijn wanneer de bedrijfsvoering onder druk komt te staan. De komende jaren zal dit een blijvend punt van aandacht zijn. Samenwerking met besturen in de regio is daarbij een kans en optie.

Het leerlingenaantal op 1 oktober 2018 is 827. De verwachting is dat het leerlingenaantal rond 800 stabiliseert. De onderwijsgebouwen zijn weliswaar goed onderhouden, maar voldoen qua duurzaamheid niet aan de eisen die daaraan gesteld mogen worden. De komende jaren zal in nauw overleg met de gemeente Wierden hier aandacht voor worden gevraagd. Daar waar (financieel) mogelijk zal Verion ook zelf haar verantwoordelijkheid nemen. De plannen voor een nieuwe huisvesting van de Wegwijzer in Enter zullen de komende jaren veel aandacht blijven vragen.

2 Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Regeling beleggen en belenen

De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in het treasurystatuut. Verion maakt bij het wegzetten van gelden alleen gebruik van spaarrekeningen. De gelden zijn direct opeisbaar.

Saldo ING Vermogen spaarrekening:	01-01-2018	€ 709.309,18
	31-12-2018	€ 659.889,59
Saldo ABN/AMRO Vermogensspaarrekening:	01-01-2018	€ 505.843,13
	31-12-2018	€ 507.723,89

2.2 Prestatieboxgelden

In het basisonderwijs ontvangen schoolbesturen één budget voor personele en materiële kosten: de lumpsum. Daarnaast ontvangen ze sinds 1 augustus 2012 een extra bedrag via de prestatiebox, bedoeld om de prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten. Dit geld kan onder meer worden ingezet voor vier actielijnen:

- Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs;
- een brede aanpak van duurzame onderwijsontwikkeling;
- professionele scholen;
- doorgaande ontwikkelingen.

De genoemde ambities behoren allemaal tot de kerntaken van het onderwijs. Het geld uit de prestatiebox is dan vooral bedoeld om die investeringen te versterken, te verdiepen en te versnellen.

De gelden worden voor 60% op schoolniveau ingezet en besteed aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs vanuit de vier genoemde actielijnen en cultuureducatie. De overige 40% wordt bovenschools ingezet voor de thema's hoogbegaafdheid (Kangoeroegroepen) en professionalisering.

2.3 Huisvesting PO

2.3.1 Richtingwijzer voor de huisvesting

- Welzijn en leerrendement worden mede bepaald door een goed binnenklimaat. Een frisse school, een goede afvoer van koolmonoxide en duurzaamheid t.a.v. energie en binnenklimaat wordt gestimuleerd.
- Actuele meerjarenonderhoudsplannen vormen de basis voor het jaarlijks uit te voeren onderhoud.
- Bij aanbesteding van nieuwbouw of renovatie zijn duurzaamheid en kwaliteit belangrijke aandachtspunten.
- De scholen hebben een adequate ICT-infrastructuur om (toekomstige) onderwijsontwikkelingen mogelijk te maken.

2.3.2 Meerjarenonderhoud

In 2018 is een bedrag van € 117.825,- geïnvesteerd in het groot onderhoud van de scholen. Binnen Verion is een onderhoudsmedewerker werkzaam. Hij is werkzaam op diverse scholen en neemt veel onderhoud voor zijn rekening. De onderhoudsprojecten worden begeleid door NIBAG.

De belangrijkste posten t.a.v. groot onderhoud waren in 2018:

- Akkerwal: Aanpassing toiletten;
- Morgenster: Vervangen van de buitenboeien en dakrenovatie;
- Sjalooschool: Onderzoek naar binnenklimaat;
- Begeleidingskosten NIBAG;
- Kosten onderhoudsmedewerker.

2.3.3 Onderwijshuisvesting

In 2018 is gestart met een haalbaarheidsonderzoek naar gezamenlijke huisvesting van meerdere scholen in Enter. De verwachting is dat dit onderzoek medio zomer 2019 afgerond zal worden. Onduidelijk is op dit moment nog welke scholen in het nieuwe gebouw gehuisvest zullen gaan worden.

2.3.4 Onderhoudsreserve

In de jaren voor 2019 heeft Verion gewerkt met een bestemmingsreserve onderhoud. De stand van deze reserve bedroeg op 31-12-2018: € 161.210,-.

In 2019 zal de bestemmingsreserve vanwege nieuwe regelgeving worden omgezet naar een onderhoudsvoorziening. In de begroting 2019 is een dotatie van € 100.000,- opgenomen.

2.4 Wachtgelden PO

Een eigen wachtgelder is iemand die langer dan een jaar, onafgebroken, bij een schoolbestuur heeft gewerkt en nu een WW-uitkering ontvangt. Wanneer een schoolbestuurder een werknemer bij een van zijn scholen wil benoemen, wordt het bestuur geacht deze persoon, de eigen wachtgelder, te benoemen. Verion heeft geen eigen wachtgelden die voor benoeming met voorrang in aanmerking komen.

2.5 Verantwoording werkdrukmiddelen

Het bestuur heeft een werkgroep ingesteld om maatregelen te inventariseren die werkdruk in het onderwijs kunnen verlagen. Elk schoolteam heeft vervolgens een keuze gemaakt voor de besteding van deze middelen. Op elke school is er voor gekozen de middelen in te zetten door extra leraren te benoemen. Binnen Verion zijn alle middelen personeel ingezet.

3 Visie en besturing

3.1 Motto en Kernwaarden van Verion

Motto 'Oog voor elkaar'

Verion is een Protestants Christelijke onderwijsorganisatie voor basisonderwijs en wordt gekenmerkt door kleinschaligheid en toegankelijkheid waarbij oog is voor elkaar op het gebied van onderwijs, opvoeding en geloof.

Scholen staan voor betekenisvol christelijk onderwijs, waarbij kinderen worden toegerust om te kunnen deelnemen aan en van waarde kunnen zijn voor de maatschappij. De Bijbelse blijde boodschap van Gods liefde staat daarbij centraal.

- Op de scholen gaat het om geloof, hoop en liefde.
- De christelijke identiteit met als metafoor 'Jezus als Herder' is herkenbaar in het gedrag van de leraren, die dit durven te tonen aan kinderen, ouders en aan elkaar.
- Leraren accepteren de kinderen onvoorwaardelijk zoals ze zijn.
- In een veilige sfeer wordt in vertrouwen en verbinding met elkaar gesproken.
- In de scholen is sprake van oog voor elkaar en liefde voor het vak.
- De schoolleiders voeren met lef het gesprek over identiteit.

De missie "Oog voor elkaar" wordt binnen de vereniging vertaald in een aantal kernwaarden die op alle niveaus worden uitgedragen, waaraan medewerkers zich verbinden en waarop iedereen aanspreekbaar is.

De scholen van Verion staan voor:

- Protestants Christelijk onderwijs;
- Aandacht voor veiligheid en geborgenheid van kinderen;
- Kwaliteit in onderwijs en oog voor vernieuwingen;
- Veilige scholen, eigentijds en modern gehuisvest;
- Goede communicatie met ouders;
- Een open toelatingsbeleid.

➤ **Vertrouwen**

Vertrouwen dat God ons ziet en liefheeft. Werken en handelen vanuit vertrouwen in kinderen, collega's en leidinggevenden waardoor ruimte ontstaat voor ontplooiing.

- Bestuurders zien hun leidinggevenden;
- Leidinggevenden zien hun medewerkers;
- Leraren zien hun leerlingen.

➤ **Verantwoordelijkheid**

Alle medewerkers en leidinggevenden nemen verantwoordelijkheid voor kinderen en ouders, voor zichzelf en elkaar; voor de ontwikkeling van de school en de vereniging. Zij willen het beste uit kinderen halen, werken aan professionele ontwikkeling in relatie tot de ontwikkeling van de school. Leraren werken vanuit eigenaarschap en gespreid leiderschap binnen scholen.

- Op de scholen toont iedereen zijn verantwoordelijkheid door proactief te zijn en initiatief te nemen en daarop ook aanspreekbaar te zijn;
- De leraar wordt als professional uitgedaagd en gewaardeerd;
- De leerlingen dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen leren door bijvoorbeeld te werken met weektaken en portfolio's.

➤ **Verbinding**

Het geheel is meer dan de som der delen. De medewerkers en leidinggevenden voelen zich verbonden met ouders in de ontwikkeling van hun kinderen; zij verbinden zich aan collega's om samen te leren en te groeien; scholen verbinden zich met elkaar in het delen van hun ontwikkeling.

- De medewerkers en leidinggevenden zoeken samen met leerlingen en ouders naar het beste voor kinderen waarbij zij ook bovenschoolse voorzieningen creëren;
- In scholen staan de deuren van de lokalen open en werken leraren nauw samen;
- Om scholen staan geen hekken en leren schoolteams van elkaar in netwerken.

➤ **Vakmanschap**

Medewerkers en leidinggevenden van de scholen willen in de eerste plaats goed zijn in hun vak. Leren staat centraal binnen scholen en krijgt vorm vanuit de deskundigheid van leerkrachten, leidinggevenden en bestuur. Binnen scholen raken zij nooit uitgeleerd en gaan zij voortdurend met elkaar op zoek naar verbetering en verdieping. Daarin zijn zij ondernemend en innovatief.

- De leerkrachten tonen initiatief met betrekking tot de ontwikkeling van eigen vakmanschap;
- De schoolleider faciliteert en stimuleert scholing en ontwikkeling van de leerkrachten;
- De bestuurder geeft richting aan het gezamenlijke scholingsbeleid van leerkrachten en leidinggevenden.

3.2 Visie

3.2.1 Kernactiviteiten

Verion is een Protestants Christelijke onderwijsorganisatie voor primair onderwijs. De Bijbel is de leidraad voor het onderwijs. Het bepaalt de waarden en normen binnen de vereniging.

3.2.2 Visie op het onderwijs

Binnen de gemeente Wierden biedt Verion aan alle leerlingen betekenisvol christelijk onderwijs dat kinderen voorbereidt op hun toekomst in de maatschappij. Verion wil passend onderwijs bieden voor alle leerlingen in een thuisnabije omgeving.

Onderwijsbehoeften van kinderen zijn daarbij het uitgangspunt. Goede beheersing van de basisvaardigheden zijn een belangrijke factor in het goed doorlopen van de schoolloopbaan. Daarnaast leren kinderen vaardigheden die nodig zijn om in de 21^e eeuw hun plek in te kunnen nemen. Op de scholen leren de kinderen vanuit eigen waarden en normen vorm te geven aan goed burgerschap en oog te hebben voor hun naaste.

Leerkrachten maken het verschil! Zij realiseren goed onderwijs. Hun vakmanschap is daarbij cruciaal. De vakman is niet afhankelijk van methodes, maar werkt vanuit leerlijnen. Vakmanschap vereist een voortdurende ontwikkeling vanuit persoonlijke motivatie.

Alle scholen dienen goed geoutilleerd te zijn qua inrichting en binnenklimaat. Bij renovatie en nieuwbouw worden aspecten van duurzaamheid en gezonde leefomgeving nadrukkelijk betrokken.

De scholen zien ouders als een belangrijke partner in het onderwijs. Ouders als ervaringsdeskundigen en leerkrachten als professionals trekken gezamenlijk op rondom de ontwikkeling van kinderen. Om de doorgaande ontwikkeling van kinderen te bevorderen, wordt het opzetten van integrale kindcentra gestimuleerd. De peuterspeelzalen en de kinderdagverblijven zijn belangrijke partners in het opzetten van ontwikkelingslijnen van 0 – 12 jaar. Met het voortgezet onderwijs worden contacten gezocht om onderwijskundige ontwikkelingen op elkaar af te stemmen.

Korte termijn: binnen één jaar

- a. De christelijke identiteit wordt binnen scholen breed uitgedragen en is betekenisvol aanwezig.
- b. Alle geledingen binnen scholen werken vanuit van een opbrengstgerichte cultuur.
- c. Scholen stimuleren een brede ontwikkeling van kinderen waarbij naast het cognitieve aspect ook veel ruimte is voor ontwikkelen op sociaal-emotioneel, sportief en creatief gebied.
- d. Scholen passen de nieuwe mogelijkheden die ICT biedt toe in het onderwijs.
- e. Scholen laten zien dat goed burgerschap wordt geleerd en beoefend.
- f. Elke school creëert een veilige omgeving voor leerlingen, ouders en medewerkers.
- g. De scholen hebben een adequate ICT-infrastructuur om (toekomstige) onderwijsontwikkeling mogelijk te maken.

Midden lange termijn: langer dan een jaar, maximaal 4 jaar

- a. Kinderen worden mediawijs gemaakt en leren verantwoord gebruik te maken van social media, digitale snelweg en internet.
 - i. Kinderen leren kritisch om te gaan met de grote hoeveelheid informatie die in de 21^e eeuw op ze af komt.
 - ii. Kinderen leren verantwoordelijk te zijn voor en betrokken op hun eigen leerproces.
 - iii. Kinderen worden gestimuleerd hun onderzoekende houding te ontwikkelen.
 - iv. De scholen geven hun onderwijs zo vorm dat alle leerlingen passend onderwijs ontvangen.
- b. Leerkrachten en schoolleiders zijn in staat om passend onderwijs voor elke leerling gestalte te geven; ze zijn competent in het analyseren van opbrengsten en het aanbieden van passende leerstof op alle leergebieden.
- c. Leerkrachten en schoolleiders zijn bekwaam en betrokken bij het opleiden van studenten. Verion heeft een aantal goede opleidingsscholen voor studenten.
- d. Verion werkt vanuit kwaliteitsdenken met zowel een intern systeem van kwaliteitszorg als ook met externe vormen van kwaliteitszorg en werkt via visitatie en audits aan de borging van haar kwaliteit.
- e. Verion zoekt actief naar samenwerking met collega-besturen.
- f. Doorgaande leerlijnen en samenwerking met voorschoolse instellingen en het voortgezet onderwijs zijn aanwezig.

Lange termijn: 5 jaar

- a. Alle scholen van Verion beschikken over een goed binnenklimaat. Verduurzaming van scholen is uitgevoerd.
- b. Scholen zijn actief betrokken bij ontwikkelingen in de wijk.
- c. Kleine scholen nemen een belangrijke positie binnen de dorpen en leefgemeenschappen in. Bij een krimpende markt zal het aantal scholen dat in stand gehouden kan worden onderwerp van gesprek zijn.

3.3 Besturing

3.3.1 (Juridische) structuur

Naam: Verion Protestants Christelijk Onderwijs Wierden Enter

Administratienummer: 92951

Scholen	Adres	Plaats	Directeur
De Morgenster	Kruizemunthof 10	Wierden	Mw. I Roelofs
Sjaloomschool	Savornin Lohmanstraat 2	Wierden	Mw. S. van der Stouw
Kluinveenschool	Kupersweg 13	Wierden	Mw. E. Krabbe
De Driesprong	Nieuwe Schoolweg 3	Hoge Hexel	Dhr. A. ten Brinke
De Akkerwal	Ypeloschoolweg 2a	Ypelo	Dhr. D. Nijzink
De Wegwijzer	Rijssenseweg 20	Enter	Dhr. D. Nijzink

Verion staat ingeschreven in het Verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel te Enschede onder nummer 08153307. Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat uit onbezoldigde leden van de Vereniging Verion en is ultimo 2018 als volgt samengesteld.

Voorzitter	Dhr. J. Steenbergen	Enter
Penningmeester	Dhr. G.J. Ooms	Wierden
Leden	Dhr. K. van Grootheest	Wierden
	Mevr. M. van Noorloos	Enter
	Mevr. E. Coes-Jager	Wierden

3.3.2 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is de verenigingsvorm. Verion stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van scholen voor Protestants Christelijk basisonderwijs en Christelijke peuterspeelzalen. De vereniging heeft als voedingsgebied de gemeente Wierden. De vereniging is juridisch eigenaar van de schoolgebouwen. De gemeente is economisch eigenaar.

3.3.3 Bestuur en Governance

Verion heeft in 2018 een verenigingsbestuur, bestaande uit 6 personen. Van deze 6 personen zijn 5 leden belast met een toezichthoudende taak en is 1 lid belast met het dagelijks bestuur.

De werkzaamheden van het toezichthoudend bestuur in 2018 vergen veel tijd en zijn zeker niet van vrijblijvende aard. Desondanks is zoals in eerdere jaren geen 'honorering', toegekend. Naar het oordeel van het bestuur past een honorering ook niet bij de schaalgrootte van de schoolorganisatie en het feit dat ook andere vrijwilligers zich inzetten.

De vereniging werkt vanuit het Raad van Beheer model. Dat houdt in dat er binnen het bestuur een scheiding is aangebracht tussen bestuur en toezicht. Het dagelijks bestuur van de vereniging berust bij de directeur/bestuurder. De overige bestuursleden hebben de rol van toezichthouder.

Belangrijke uitgangspunten van de bestuursfilosofie zijn:

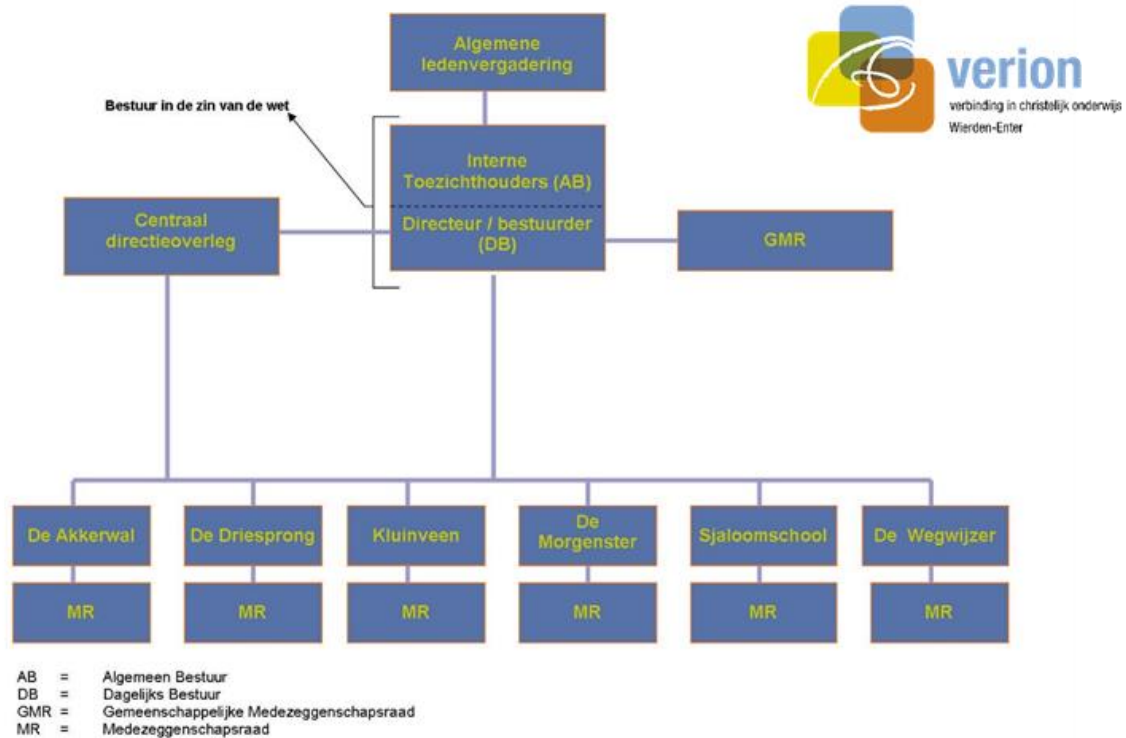
- a. de door de overheid vastgestelde wettelijke kaders;
- b. de doel- en grondslagformulering die vastgelegd zijn in de statuten;
- c. een resultaatgericht management;
- d. verantwoordelijkheden die laag in de organisatie gelegd worden;
- e. scholen met een zo groot mogelijke eigen beleidsruimte.

Het bestuur legt in de algemene ledenvergadering verantwoording af over het gevoerde beleid. De taken en verantwoordelijkheden van bestuur en directies zijn vastgelegd in het managementstatuut. De directeur/bestuurder stuurt het gezamenlijke Directie Overleg aan, waarbinnen het verenigingsbeleid in hoge mate ontwikkeld wordt.

Iedere school heeft haar eigen medezeggenschapsraad (MR). Daarnaast is er een gezamenlijke medezeggenschapsraad (GMR). De GMR overlegt vier keer per jaar met de directeur/bestuurder.

De vereniging telde op 31 december 2018 181 leden.

Organogram Verion Christelijk Onderwijs Wierden Enter

3.3.4 Naleving branchecode

Het bestuur heeft de code Goed Bestuur van de PO-raad overgenomen als leidraad voor haar bestuurlijk handelen.

3.3.5 Verslag toezichthoudend bestuur

Het bestuur heeft in 2018 zes keer vergaderd. In de vergaderingen zijn de kwartaalrapportages en de tussentijdse financiële rapportages van de directeur-bestuurder besproken. Het bestuur heeft de begroting vastgesteld en de jaarrekening goedgekeurd.

Elke vergadering start het bestuur met de bespreking van een thematisch onderwerp waarin samen met de directeur-bestuurder relevante onderwijsgerelateerde onderwerpen besproken worden.

Enkele keren per jaar wordt er voor de toezichthoudende bestuursleden een schoolbezoek georganiseerd op één van de scholen van Verion. In 2018 zijn bezoeken gebracht aan de Sjaloomschool en De Akkerwal.

Jaarlijks spreekt het bestuur ook met de GMR en directies van de scholen waarbij de directeur-bestuurder niet aanwezig is. De bijeenkomst met de directies in 2018 had als onderwerp "school en identiteit". Tijdens deze bijeenkomst waren de predikanten van plaatselijke kerken ook aanwezig.

Eén keer per kwartaal zijn er zogenaamde klankbordgesprekken tussen een bestuurslid (voorzitter, penningmeester of algemeen bestuurslid) enerzijds en de directeur-bestuurder anderzijds.

De voorzitter en de penningmeester hebben met de directeur-bestuurder het jaargesprek gevoerd.

3.3.6 Bestuursverklaring inzake interne beheersing en continuïteit

In het kader van de verplichte paragraaf in het jaarverslag over de continuïteit van de organisatie dient het toezichthoudend (deel van het) bestuur in zijn verslag aan te geven op welke wijze het de directeur-bestuurder ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Hierover kan worden gezegd dat in de vergaderingen alle relevante beleidsvraagstukken systematisch aan de orde worden gesteld en dat het toezichthoudend (deel van het) bestuur actief heeft geadviseerd en ondersteund bij de te maken keuzes. Datzelfde geldt voor de financiële aspecten m.b.t. Verion die in de vorm van begroting,

meerjarencijfers en tussentijdse rapportages over het lopende jaar onderwerp van bespreking zijn met de directeur-bestuurder in de vergaderingen van de raad van beheer.

Naast de inbedding van het systeem van de interne beheersing, vindt monitoring van beleid plaats door het administratiekantoor. In 2018 was dat Onderwijsbureau Twente.

De directeur-bestuurder, ondersteund door de controller van OBT, draagt er zorg voor dat gedane aanbevelingen, die door de externe accountant, medewerkers van het administratiekantoor en eventuele overige partijen op het gebied van interne beheersing zijn gedaan, worden uitgevoerd. Hierover wordt aan het algemeen bestuur gerapporteerd.

Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de vereniging.

3.3.7 Zelfevaluatie en intern toezicht

In artikel 23 lid 5 van de Code Goed Bestuur is bepaald dat het intern toezichthoudend deel van het bestuur verantwoordelijk is voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren en dat regelmatig evalueert.

Het bestuur voert jaarlijks het gesprek met elkaar over haar eigen functioneren. Doel van deze zelfevaluatie is om als bestuurders-toezichthouders c.q. directeur-bestuurder kritisch naar het eigen functioneren te kijken, dit met elkaar te delen en van daaruit zo concreet mogelijke verbeteringen door te voeren. In 2018 heeft het bestuur aan de hand van de brochure van de PO-raad over toezichthouden haar handelen geëvalueerd en kritisch onder de loep genomen. De conclusie is dat de verantwoordelijkheden van de bestuurder en de toezichthouder binnen het bestuur duidelijk zijn en dat de scheiding van bestuur en toezicht transparant vorm gegeven wordt. Het bestuur geeft inhoud aan de verschillende aspecten die tot haar taak behoren: klankbord- en advies; goedkeuren van de belangrijkste documenten; toezichthouden op de bestuurder en de organisatie; verantwoording afleggen over eigen functioneren en werkgeverschap van de bestuurder.

3.3.8 Horizontale verantwoording

Onderwijs is een publieke zaak. Horizontale verantwoording aan de verschillende geledingen betrokken bij het onderwijs is noodzakelijk. Zij doet dat onder andere via jaarverslagen, de website en nieuwsbrieven. Het bestuur betreft intern toezicht, schoolteams en ouders actief bij de organisatie en het beleid in en om de scholen.

Jaarlijks legt het bestuur verantwoording af aan de ouders die de Algemene Ledenvergadering bezoeken. Het afgelopen jaar zijn er twee ledenvergaderingen geweest vanwege enkele aanpassingen van de statuten. De naam van de vereniging is gewijzigd en er zijn enkele wijzigingen betreffende het lidmaatschap doorgevoerd. Zo kunnen ook niet-ouders gekozen worden in het bestuur van Verion, waardoor personen met specifieke deskundigheid, expertise of bestuurlijke ervaring lid kunnen worden van het bestuur. Ook zijn het afgelopen jaar de ouders actief benaderd om lid te worden van de vereniging. Knelpunt in het huidige verenigingsmodel is dat de betrokkenheid van ouders bij de vereniging gering is. Het bestuursverslag wordt jaarlijks op de site van Verion geplaatst en is beschikbaar voor ouders en andere betrokkenen.

3.3.9 Medezeggenschap

Jaarlijks voert het bestuur twee keer overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). De GMR is het afgelopen jaar actief betrokken bij de totstandkoming van het strategisch beleidsplan van Verion.

In januari heeft de jaarlijkse ontmoeting met het bestuur plaatsgevonden. Zodat we wederzijds op hoogte zijn, van relevante onderwerpen die worden besproken. We kunnen concluderen dat er open en transparant gewerkt wordt binnen Verion.

De GMR is meerdere malen op de hoogte gebracht door de werkgroep personeel over de vorderingen. Veel andere punten zijn de vergaderingen gepasseerd. De meeste punten en stukken staan in dit verslag genoemd.

De GMR heeft ingestemd met onderstaande punten:

- Begroting 2018: Ingestemd.
- Formatieplan 2018-2019: Ingestemd.
- Herzien strategisch beleidsplan: Ingestemd.
- Stukken van het personeelsbeleid: Ingestemd.

- Beleidsstukken kaderregeling gesprekkencyclus en verklaring omtrent gedrag: Ingestemd.

Verder is ter informatie besproken:

- Inkoop en aanbestedingsbeleid.
- Jaarrekening 2017.
- Jaarverslag vertrouwensgroep.
- Staken door de leerkrachten.
- Terugkoppeling van de besproken punten binnen de verschillende MR-en.
- Werkverdelingsplan.

Cursusavond

In oktober is er een cursusavond geweest. Deze avond was voor alle MR-leden van de vereniging. De avond werd geleid door Bart Freriks. Relevante onderwerpen die op scholen spelen, zijn de revue gepasseerd. Zoals: afnemen van toetsen, inspectiekader en besteding van de middelen. Ook werd besproken welke rol de MR heeft betreffende deze onderwerpen.

GMR-leden

Dit jaar zijn er geen leden afgetreden en is de samenstelling dus hetzelfde gebleven.

	School	Ouder	Personeelslid
1	Morgenster	Christiaan Bosboom	Silvia Timmer
2	Driesprong	Joke Verhage	Anja van Leeuwen
3	Sjaloomschool	Antoinette Kortenhoeven	José ten Brinke
4	Kluinveen	Arjan Elst	Marga Reimink
5	Wegwijzer	Mark ter Steege	Marion Dommerholt *
6	De Akkerwal	Gerjan Mensink	José van Putten

* zwangerschapsverlof, waargenomen door Ellen Schipper

3.3.10 Klachtenregeling

De groep van interne vertrouwenspersonen komt twee keer per jaar samen onder leiding van de externe vertrouwenspersoon voor intervisie en casuïstiek. Eind 2018 is er van externe vertrouwenspersoon gewisseld en is er een nieuw contract afgesloten met de VIAA in Zwolle. Er zijn bij Verion in het jaar 2018 geen klachten ingediend.

4 Bedrijfsvoering

4.1 Bestuursbureau

Verion is een kleine onderwijsorganisatie, die enerzijds professioneel aangestuurd, maar anderzijds ook oog heeft voor het beperken van de overheadkosten. Het bestuursbureau is gehuisvest in een school. De huur hiervoor bedraagt € 2.000,- per jaar. Op het bestuursbureau zijn per 31/12/2018 twee personen werkzaam met een totale werktijdfactor (WTF) van 1,4.

Naam	Functie	WTF
W. van Ginkel	Directeur - bestuurder	1.0
G. D. Baan-Rietman	Medewerker personeelszaken	0.4

4.2 Privacy in school

In het kader van de AVG heeft Verion een contract afgesloten met de organisatie "Privacy op school". De Functionaris Gegevensbescherming is afkomstig van deze organisatie. Binnen de regio werken een viertal besturen nauw samen binnen het zogenaamde "Wierdens Overleg". Binnen dit samenwerkingsverband is een werkgroep van Privacy Officers actief welke verantwoordelijk is voor de beleidsontwikkeling en de implementatie m.b.t. privacy en de toepassing van de AVG. De werkgroep overlegt een aantal keren per jaar met de Functionaris Gegevensbescherming.

4.3 Bovenschoolse inrichting

Binnen Verion is een bovenschools ICT'er benoemd voor één dag in de week. Hij stuurt o.a. het netwerk van ICT'ers aan. Ook zijn er een tweetal bovenschoolse Interne Begeleiders voor één dagdeel actief in school overstijgend beleid. Voor begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen is er een specialist HB benoemd. Ook werken er binnen Verion een psychomotorisch therapeut (PMT'er) en een orthopedagoog, beiden voor een dagdeel. Voor leerlingenonderzoek is één van de IB 'ers geschoold als psychodiagnostisch assistent.

4.4 Kwaliteitszorg

Kwaliteitsbeleid is een belangrijk onderwerp voor de scholen. Ook in de landelijke pers wordt voortdurend over kwaliteit gesproken. Kwaliteit is in onze visie niet in de allereerste plaats een heel hoge CITO-score, hoewel het zeker zo is dat de leerkrachten hoge resultaten op het gebied van lezen, rekenen en taal nastreven, waarbij het kind met zijn of haar mogelijkheden centraal staat.

Echter de ontwikkeling van kinderen in de meest brede zin van het woord, het leren ontdekken van talenten en mogelijkheden en met name het welbevinden van leerlingen is in onze ogen één van de belangrijke aspecten van goed onderwijs. Als basisscholen mogen we een bijdrage leveren aan het opgroeien van leerlingen tot respectvolle, verantwoordelijke en sociale burgers.

De inspectie toetst of de kwaliteit op rekenen en taal van voldoende niveau is. Op de Verion-scholen is het onderwijs in orde. Alle scholen vielen in 2018 in het zogenaamde basisarrangement. Scholen scoren zwak of zeer zwak als zij drie achtereenvolgende jaren onder de norm scoren. De opbrengsten worden zowel op het niveau van leerling, groep en school gemonitord en vervolgens ook op allerlei niveaus besproken. Geconcludeerd kan worden dat de grote inzet en professionaliteit van leerkrachten tot goede resultaten leidt.

<i>Cito-eindtoets</i>	2016	2017	2018	Norm
<i>Akkerwal</i>	530,6	71,5	79,7	79,4
<i>Morgenster</i>	535,7	533,5	82,4	79,9
<i>Sjaloomschool</i>	534,9	81,7	78,5	79,4
<i>Kluinveenschool</i>	533,6	535,7	536,8	534,3
<i>Driesprong</i>	538,4	535,6	536	534,9
<i>Wegwijzer</i>	538,1	538,9	538	534,9

Interne en externe kwaliteitszorg binnen Verion

Het richtinggevend document voor de ontwikkeling van Verion is het strategisch beleidsplan, opgesteld met inbreng van alle bij de vereniging betrokken actoren. Jaarlijks legt het bestuur in haar jaarverslag verantwoording af over de ontwikkelingen binnen Verion.

De directeur-bestuurder bespreekt met de schooldirecties de ontwikkelingen binnen de scholen in relatie tot het strategisch beleidsplan.

Scholen stellen met inachtneming van de richtingwijzers uit het strategische beleidsplan hun schoolplan op en vertalen dit weer in jaarplannen. Jaarlijks evalueren ze de resultaten van het onderwijs in een jaarverslag.

De opbrengsten op de basisvaardigheden worden twee keer per jaar geanalyseerd en besproken binnen de teams en met de directeur-bestuurder aan de hand van het schooloverzicht. Ook evalueren de teams regelmatig het onderwijs.

Eén keer in de twee jaar worden er tevredenheidsonderzoeken afgenomen onder leerlingen, medewerkers en ouders. Jaarlijks wordt de veiligheid onder leerlingen gemonitord. In het kader van het nieuwe inspectieonderzoek komt op de school zelfevaluatie meer centraal te staan. Verion wil de komende twee jaar de kwaliteitscyclus actualiseren en aanpassen. Een van de doelen voor 2019 is om te komen tot de keuze van een kwaliteitszorg instrument waarbij breed het kwaliteitsdenken binnen alle geledingen gestimuleerd zal worden.

Ook zullen één keer in de vier jaar audits uitgevoerd worden op de scholen. Begin 2019 is de eerste audit op de Driesprong afgenomen.

4.5 Veiligheid

In 2018 heeft op alle scholen een actualisatie van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) plaatsgevonden. De te ondernemen acties zijn opgenomen in het nieuw ingevoerde Veiligheid Volgsysteem (VVS). De directeur van de school is verantwoordelijk voor de uitvoering en bewaking van dit proces. Eén van de directeuren coördineert het veiligheidsbeleid en voert twee keer per jaar overleg met de scholen.

4.6 Duurzaamheid

Voor een aantal scholen in Wierden is een project gestart om te komen tot het gasloos maken van een drietal scholen in Plan Oost, waaronder de Morgenster. In 2019 zal Verion een intentieverklaring ondertekenen omtrent verder onderzoek naar dit project.

Verion oriënteert zich op de mogelijkheid van het plaatsen van zonnepanelen en de overgang naar LED verlichting op de scholen. Begin 2019 zal er een voorstel gepresenteerd worden wat kan leiden tot een meerjarenplanning t.a.v. duurzaamheid.

Binnen de Verion scholen wordt thematisch gewerkt. Op de scholen wordt binnen diverse thema's gewerkt aan bewustwording van leerlingen t.a.v. milieu/duurzaamheid/respect.

4.7 Financieel beleid

De verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele als de materiële kosten liggen volledig bij het schoolbestuur. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te waarborgen, is een gezonde financiële situatie evenals een goed werkende Planning & Control cyclus van groot belang. Het administratiekantoor levert financiële tussenrapportages aan. De begroting is taakstellend. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het geheel van de begroting. De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de schoolbudgetten. Het positieve of negatieve resultaat van deze budgetten wordt aan het eind van het jaar toegevoegd aan de budgetresultaten van de verschillende scholen.

Voor onderwijsorganisaties is het de opdracht om het geld te besteden aan het onderwijs en het niet onnodig op de plank te laten liggen. Onderstaand overzicht van de PO Raad laat zien dat de vermogenspositie van Verion binnen de bandbreedte ligt die mag worden gevraagd.

EVALUATIE FINANCIËLE BUFFER/VERMOGENSPOSITIE					
	2017	2018	2019	2020	2021
I. Signalering voor te hoge financiële buffer (cf. methode IvhO, 2011)					
maximale financiële buffer: drie maal de signaleringswaarde van CVO	€ 1.462.689	€ 1.402.203	€ 1.366.467	€ 1.347.753	€ 1.339.947
aanwezige buffer	€ 31.176	€ 70.354	€ 47.037	€ 65.956	€ 26.569
Conclusie: te hoge financiële buffer?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
II. Bandbreedte beoordeling financiële positie (cf. methode PwC, 2008)					
minimaal totaal vermogen/ totaal kapitaal	€ 1.951.145	€ 1.893.233	€ 1.842.694	€ 1.815.735	€ 1.809.370
maximaal totaal vermogen/ totaal kapitaal	€ 2.853.136	€ 2.757.925	€ 2.685.348	€ 2.646.850	€ 2.635.670
aanwezig totaal vermogen/ totaal kapitaal (excl. privaat vermogen)	€ 2.063.800	€ 2.101.470	€ 2.024.100	€ 2.014.220	€ 1.967.700
Conclusie t.a.v. aanwezig vermogen (te krap/ binnen bandbreedte/ te ruim)	binnen bandbreedte	binnen bandbreedte	binnen bandbreedte	binnen bandbreedte	binnen bandbreedte

Het jaar 2018 is afgesloten met een klein tekort van € 7.900,- In de financiële rapportage wordt dit nader geanalyseerd. Het financieel beleid zal altijd ten dienste staan van het primaire proces in het onderwijs.

4.8 Personeelsbeleid

In 2018 is het personeelsbeleid opnieuw onder de loep genomen. Een werkgroep heeft de verschillende beleidsonderdelen geactualiseerd en aangeboden aan directies en GMR. Medio 2019 zullen alle onderdelen zijn vernieuwd.

Verion investeert in de ontwikkeling van haar medewerkers. Speerpunt van beleid is de begeleiding van startende leraren van startbekwaam naar basisbekwaam en vervolgens naar vakbekwaam. Alle startende leraren hebben een interne coach en komen onder leiding van een bovenschoolse coach en de schoolopleider een aantal keren per jaar in een intervisienetwerk bij elkaar. Voor deze startende leraren wordt gebruik gemaakt van de Competentie Thermometer (CT). Binnen Verion zijn een zestal medewerkers inmiddels gecertificeerd om de CT af te nemen.

Jaarlijks worden ontwikkelgesprekken gevoerd met alle medewerkers. In 2018 is hiervoor De Digitale Gesprekscyclus ingevoerd (DDGC).

Het lerarentekort is ook binnen Verion merkbaar. Toch hebben we over 2018 slechts in twee situaties een klas naar huis moeten sturen. Voor een belangrijk deel ligt de reden hiervoor in de flexibiliteit en betrokkenheid van de medewerkers die in voorkomende gevallen bereid waren knelpunten op te lossen. Verion is aangesloten bij het mobiliteitscentrum (MCO) van het Onderwijsbureau Twente. Alle vervangingen worden vanuit dit centrum geregeld. Om zoveel mogelijk continuïteit t.a.v. vervangingen te garanderen is er binnen Verion een A pool met medewerkers in vaste dienst die in eerste instantie de afwezige leraren vervangen.

4.9 Ontwikkeling leerlingenaantal

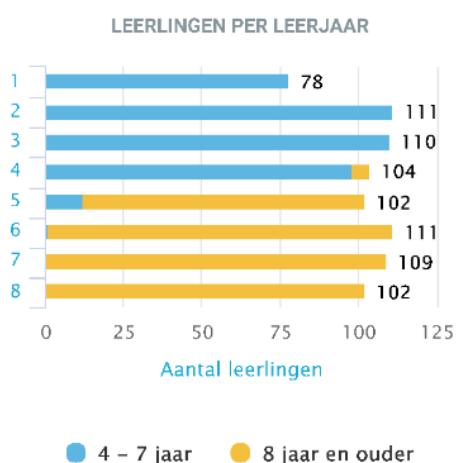
4.9.1 Teldatum 1 oktober 2018

Op 1 oktober 2018 bedroeg het totaal aantal leerlingen van de vereniging 827 leerlingen. De daling van het leerlingenaantal heeft zich de laatste jaren meer gestabiliseerd. De prognose laat wel zien dat met name de Kluinveenschool en de Wegwijzer te kampen hebben met een terugloop, de Sjaloomschool groeit de komende jaren. De verdeling onderbouw-bovenbouw is een belangrijk signaal voor het verloop van de leerlingenontwikkeling.

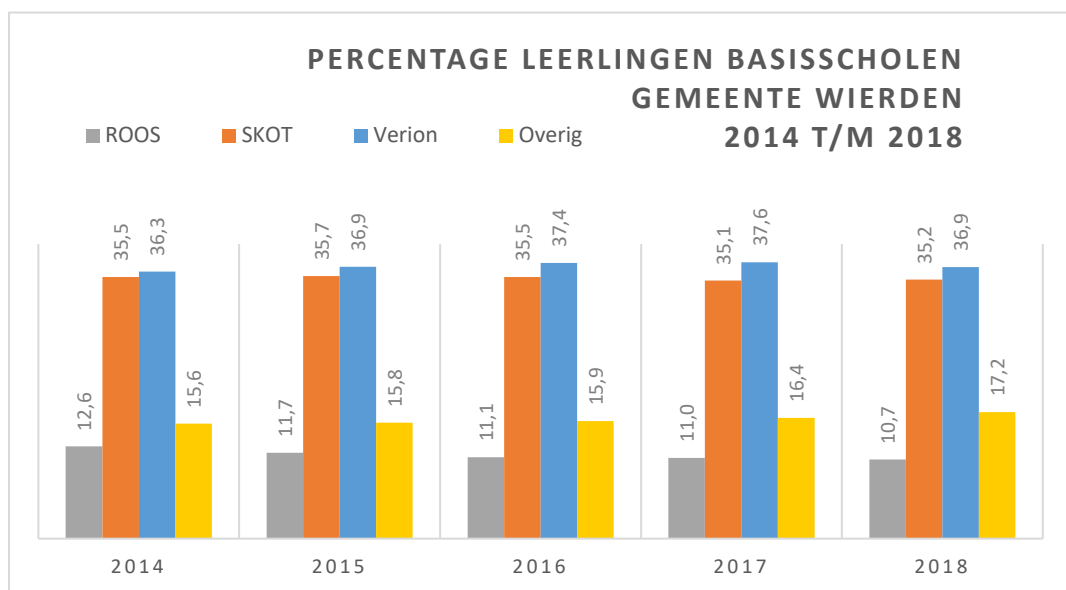
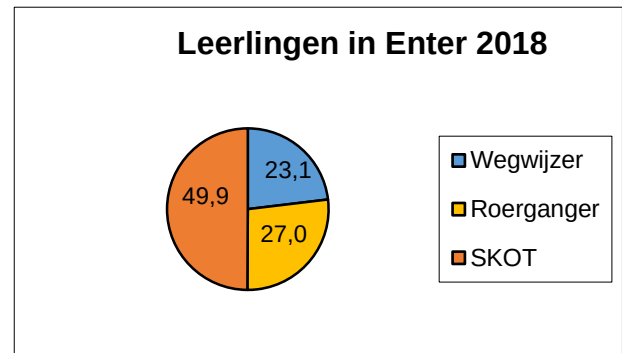
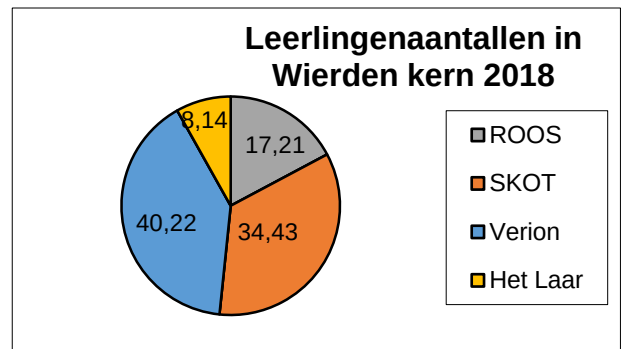
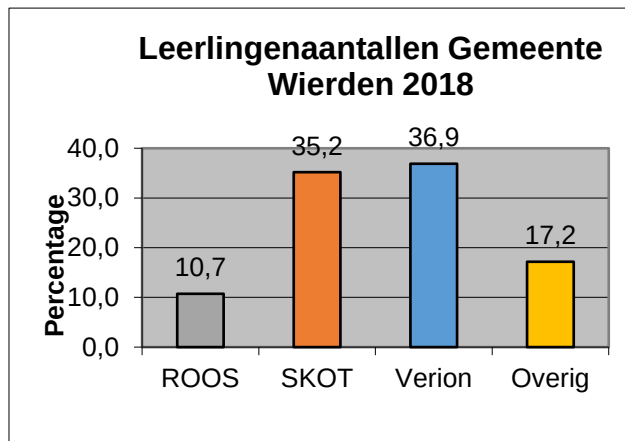
				huidig jaar	prognoses		
Telling	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
Driesprong	88	85	75	69	66	68	62
Akkerwal	48	51	52	50	56	52	48
Wegwijzer	155	148	147	160	142	144	135
Morgenster	277	288	303	294	281	271	272
Kluinveenschool	114	102	97	92	87	85	83
Sjaloomschool	172	171	178	183	195	195	206
Totaal	854	845	852	848	827	815	806

4.9.2 Marktaandeel

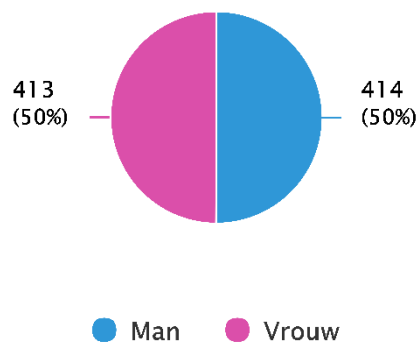
Het marktaandeel van Verion in de gemeente Wierden is licht stijgend. Wel zal de daling van leerlingen op de Wegwijzer en de Kluinveen de komende jaren invloed hebben op het totale aandeel Verion leerlingen in de gemeente Wierden.

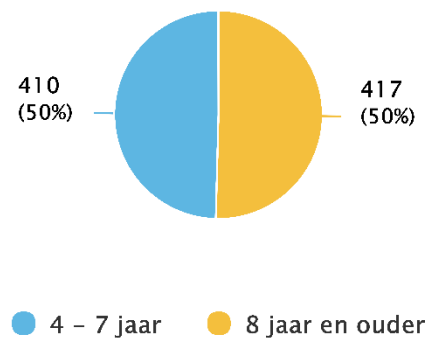
ultimview.nl

LEERLINGEN PER GESLACHT

LEERLINGEN PER LEEFTIJDSGROEP

5 Sociaal jaarverslag 2018

5.1 Aanleiding

Dit hoofdstuk bevat het sociaal jaarverslag over het kalenderjaar 2018. In dit verslag wordt het gevoerde personeelsbeleid op beknopte wijze geëvalueerd. In de CAO-PO staat hierover:

In het sociaal jaarverslag komen ten minste de volgende onderwerpen aan bod:

preventie ziekteverzuim, taakbelasting, doelgroepenbeleid, incidentele beloningen en het gebruik van uitzendarbeid.

5.2 Visie op (modern) personeelsbeleid

Leerlingen, ouders, leraren, schoolleiders en besturen vormen samen de scholen. De kwaliteit van het onderwijs is afhankelijk van de inzet en vaardigheden van al deze betrokkenen, waarbij de kwaliteit van de leraar van doorslaggevend belang is. Een stimulerende werkomgeving waar professionele ontwikkeling prioriteit heeft, draagt bij aan de kwaliteit van leraren. En diversiteit in het onderwijsteam helpt bij het maximaal benutten van de capaciteiten en kwaliteiten van teamleden. Dat vraagt het nodige van schoolleiders, maar ook van het schoolbestuur in het kader van (modern) HRM-personeelsbeleid.

5.3 Evaluatie van het beleid

In 2018 is er een werkgroep personeelsbeleid aan de slag gegaan om het huidige personeelsbeleid te optimaliseren en te actualiseren.

Onderstaande beleidsplanning geeft een overzicht weer van de bouwstenen van ons personeelsbeleid en de status eind 2018.

	Beleid
A.	Visie t.a.v. personeel (in strategisch beleid)
B.	Formatieplan / meerjaren
C.	Functieboek
D.	Loopbaanperspectief leerkrachten
E.	Werkverdelingsbeleid
F.	Werving en selectie en sollicitatiecode
G.	Arbobeleid, o.a. • RIE en evaluatie • BHV • Veiligheidscoördinator • Crisismanagement
H.	Gesprekkencyclus + formulieren
I.	Verzuimbeleid
J.	Doelgroepenbeleid • Startende leerkrachten • Basis- en vakbekwaam • Begeleiding vervangers • Stagebeleid • Beleid zij-instromers
K.	Mobiliteitsbeleid
L.	Professionaliseringsbeleid
M.	Bekwaamheidsdossier
N.	Beleid VOG
O.	Bewaartermijnen

Toelichting: Groen is actueel, oranje is in ontwikkeling. Afronding mei 2019.

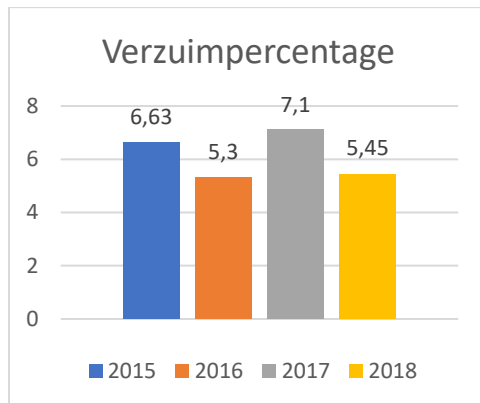
Op basis van bovenstaande wordt er voor de komende jaren een evaluatieplanning opgesteld en uitgevoerd.

5.4 Ziekteverzuim

Binnen de organisatie wordt er een ziekte- en verzuimbeleid gehanteerd. Dit beleid voldoet.

De directeur-bestuurder zorgt in de eerste plaats voor de invulling van het beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur en wordt daarbij ondersteund door de P&O-er. De schoolleiding zorgt voor de uitvoering van het beleid.

Ten aanzien van het ziekteverzuim is het volgende te melden:

Het verzuimpercentage 2018 is t.o.v. 2017 gedaald.

Vanaf 1 januari 2017 zijn wij eigenrisicodragers voor de vervangingskosten bij verzuim. Dat geeft een extra prikkel om de risico's in te schatten om zodoende de kosten van verzuim en vervanging beheersbaar te houden. Daarbij is ons motto: voorkomen is beter dan genezen. Preventief beleid houdt in dat mogelijke oorzaken van verzuim worden gesignaleerd en dat maatregelen worden genomen om verzuim tegen te gaan, daarbij is de directeur het eerst aan zet.

5.5 Taakbelasting / werkdruk

In 2017/2018 is er door o.a. PO in actie veel actie gevoerd tegen de werkdruk en voor verhoging van salarissen in het onderwijs. De minister heeft structureel extra middelen voor werkdruk beschikbaar gesteld vanaf 2018-2019, vanaf 2021-2022 worden deze middelen verhoogd. Op de scholen hebben wij begin 2018 de werkdruk gepeild, personeelsleden gaven de werkdruk gemiddeld een 5,5 op een schaal van 1 (geen werkdruk) tot 10 (heel veel werkdruk). Van daaruit is er een denktank werkdruk geweest die breed heeft nagedacht over de oorzaken en mogelijke oplossingen, deze resultaten zijn teruggelegd in de schoolteams. De schoolteams hebben onder leiding van de directie het bestedingsplan werkdrukkiddelen opgesteld, de middelen worden vooral ingezet voor extra leerkrachten. In het voorjaar 2019 wordt de besteding van werkdrukkiddelen in de teams geëvalueerd.

5.6 Doelgroepenbeleid

De organisatie heeft op dit moment doelgroepenbeleid voor de volgende groepen:

- Startende leerkrachten
- Basis- en vakbekwaam
- Begeleiding vervangers
- Stagebeleid

5.7 Incidentele beloningen

De organisatie hanteert geen beloningsbeleid, dit wordt daarom ook niet toegepast.

5.8 Gebruik van uitzend arbeid

In 2018 is er geen gebruik gemaakt van payroll. Wel werd er gebruik gemaakt van tijdelijke inhuur via detachering van een ander schoolbestuur of instelling: een interim-directeur op de Morgenster en een orthopedagoog.

6 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

De schoolontwikkeling is primair een verantwoordelijkheid voor de teams. Autonomie van leraar en scholen is een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van nieuwe ontwikkelingen en plannen.

6.1 Passend Onderwijs

Passend onderwijs voor elke leerling en wel zo thuisnabij mogelijk is de droom binnen Verion. Dat vraagt veel van scholen. De verwijzing naar het Speciaal Onderwijs en het Speciaal Basisonderwijs vanuit Verion is de afgelopen jaren sterk gedaald. Dat is zeker een compliment voor de leraren en interne begeleiders die hier dagelijks hard aan werken.

Uit het samenwerkingsverband Twente Noord wordt expertise geleverd. Elke school heeft bijvoorbeeld de beschikking over een schoolcoach. Daarnaast worden er ook middelen aan de scholen beschikbaar gesteld. Vanuit deze middelen Zware Zorg zijn er voor elke school uren onderwijsassistent aan de formatie toegevoegd. Hierdoor wordt het mogelijk kinderen met speciale ondersteuningsbehoefte binnen de school te begeleiden.

6.2 Muziek

Meerdere scholen maken gebruik van een meerjarige subsidie om de kwaliteit van het muziekonderwijs te verbeteren zo ook op de Wegwijzer te Enter.

Op de Wegwijzer is sprake van een driejarig traject waarin school, kunstenschool Kaliber en muziekvereniging Enter nauw samenwerken om het muziekonderwijs een impuls te geven. In 2018 is een leerkracht opgeleid tot muziekdocent. Hij geeft vanaf augustus 2018 in alle groepen op een vakkundige manier muziekonderwijs. Samen met de andere activiteiten zoals een muzikant in de klas en het windkrachtproject krijgt het muziekonderwijs een krachtige impuls.

6.3 Sociaal emotionele ontwikkeling

Welzijn, welbevinden en veiligheid is op alle scholen een belangrijk thema. Meerdere concepten, zoals het vreedzame schoolconcept, de kanjerschool, basisc 4 all worden hierbij gehanteerd.

Op de Akkerwal is in 2018 het programma Bikkels ingevoerd. De veerkracht, zelfstandigheid en weerbaarheid van kinderen worden hierdoor vergroot. Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat pestgedrag op scholen het best kan worden aangepakt door kinderen weerbaarder te maken. Rondom 4 typetjes (Bikkels, Chillers, Piepers en Woestelingen) worden de lessen opgebouwd.

6.4 Bewegingsonderwijs

Meer bewegen levert goed in hun vel zittende leerlingen en betere onderwijsresultaten op. Verion heeft eind 2018 een contract afgesloten met Sportservice Groep. Deze organisatie levert vakleerkrachten voor het bewegingsonderwijs. Op meerdere scholen van Verion zijn ze inmiddels actief. In de begroting voor 2019 en 2020 zijn hier bovenschools middelen voor opgenomen.

6.5 Hoogbegaafdheid

Binnen Verion is een specialist hoogbegaafdheid voor een dagdeel beschikbaar om leraren en teams te ondersteunen. Bovenschools zijn er twee zogenaamde Kangoeroegroepen voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben.

Als Verion zijn we aangesloten bij Kwadraat, een stichting van verschillende schoolbesturen uit Drenthe en Overijssel die samen beleid ontwikkelen en kennis uitwisselen op dit thema.

Elke school ontwikkelt in het kader van Passend Onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen een aanbod dat aansluit bij de onderwijsbehoefte van deze leerlingen.

Voor meer- en hoogbegaafde kinderen zijn er extra begeleidingsmogelijkheden in de vorm van twee kangoeroegroepen en een doorstroomklas.

Op de Morgenster is eind 2018 LEVELWERK geïntroduceerd, een methodiek die wordt ingezet voor leerlingen die een specifiek leerdoel hebben. Er zijn criteria opgesteld om te bepalen wanneer een kind LEVELWERK gaat doen.

Op de Sjaloomschool wordt met behulp van van screeningslijsten vroegtijdig gesignaleerd welke kinderen op vallen. Vervolgens wordt aan de hand van profielen bekeken welke de beste aanpak voor het kind is. Voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben zijn er Avonturiersgroepen in de school.

6.6 Taalonderwijs

Het actief inspelen op taalontwikkeling van kinderen is een speerpunt op de verschillende scholen. Met het peuterwerk van Margriet wordt samengewerkt in het kader van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Kinderen met een taalachterstand worden vanuit het peuterwerk “warm” overgedragen aan de basisschool zodat er sprake is van een doorgaande leerlijn. Zowel in het peuterwerk als in de onderbouw van de basisschool wordt gebruik gemaakt van het observatieprogramma “KIIK”.

Op meerdere scholen is een samenwerkingsverband met de bibliotheek gestart.

De Kluinveenschool heeft dit jaar het aanbod voor taalonderwijs aangepast. De taalmethode is vernieuwd voor het onderdeel spelling. Voor de overige onderdelen is kritisch naar de verschillende domeinen (mondelingen taalvaardigheid, taalverzorging, schrijven en lezen) gekeken. De conclusie was dat deze onderdelen al voldoende geïntegreerd aangeboden werden binnen andere lesonderdelen. Er wordt voor die onderdelen niet meer vanuit een taalmethode gewerkt maar vanuit leerlijnen en leerdoelen. Door bewust hiernaar te kijken en te focussen op wat we daadwerkelijk nodig hebben, wordt de onderwijstijd efficiënt ingevuld en kan de lestijd besteed worden aan het geven van goed taalonderwijs.

7 Financiële informatie

7.1 Gevoerd financieel beleid

De verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele als de materiële kosten liggen volledig bij het schoolbestuur. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te waarborgen, is een gezonde financiële situatie evenals een goed werkende Planning & Control-cyclus van groot belang. Het administratiekantoor levert financiële tussenrapportages aan.

De vereniging stelt zich ten doel dat de rijksinkomsten corresponderen met de jaarlijkse exploitatie-uitgaven.

De begroting is taakstellend. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het geheel van de begroting. De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de schoolbudgetten. Het positieve of negatieve resultaat van deze budgetten wordt aan het eind van het jaar toegevoegd aan de budgetreserve van de verschillende scholen.

7.2 Balans en kengetallen

Balans

Activa	31-12-2018	31-12-2017	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
Materiele vaste activa	651.300	562.960	Eigen vermogen	1.601.220	1.609.120
Financiele vaste activa	5.400	-	Voorzieningen	79.750	67.390
Vorderingen	312.470	299.650	Kortlopende schulden	615.080	561.590
Liquide middelen	1.326.880	1.375.490			
Totaal activa	2.296.050	2.238.100	Totaal passiva	2.296.050	2.238.100

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2014	2015	2016	2017	2018
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,95	3,22	2,99	2,98	2,67
Solvabiliteit 1	< 30%	73%	73%	72%	72%	70%
Solvabiliteit 2	< 30%	76%	77%	75%	75%	73%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	-3%	2%	0%	4%	0%
Weerstandsvermogen	< 5%	19%	21%	20%	22%	19%
Kapitalisatiefactor	> 60%	41%	41%	40%	44%	43%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

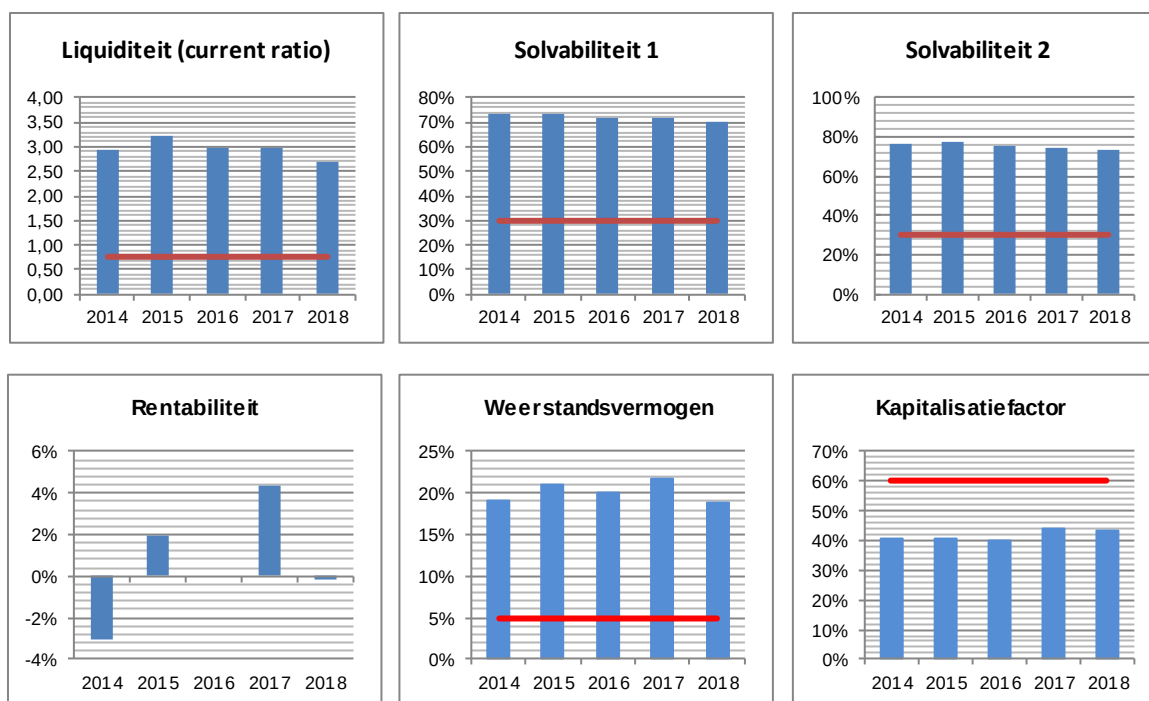
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Kapitalisatiefactor: (balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten

Meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten.

Kengetallen	Signalerings- grens PO	2014	2015	2016	2017	2018
Ratio's						
Personele lasten / Rijksbijdrage	>= 95%	87%	83%	84%	78%	84%
Personele lasten / Totale baten	>= 90%	85%	81%	82%	77%	83%
Eigen vermogen / Totale baten	-	31%	31%	30%	33%	31%
Personele lasten / Totale lasten	-	83%	83%	82%	81%	82%
Salarislasten per FTE	-	€ 66.075	€ 67.475	€ 67.466	€ 63.218	€ 64.996
Personeelslasten per FTE	-	€ 65.697	€ 67.521	€ 72.854	€ 67.122	€ 68.299

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

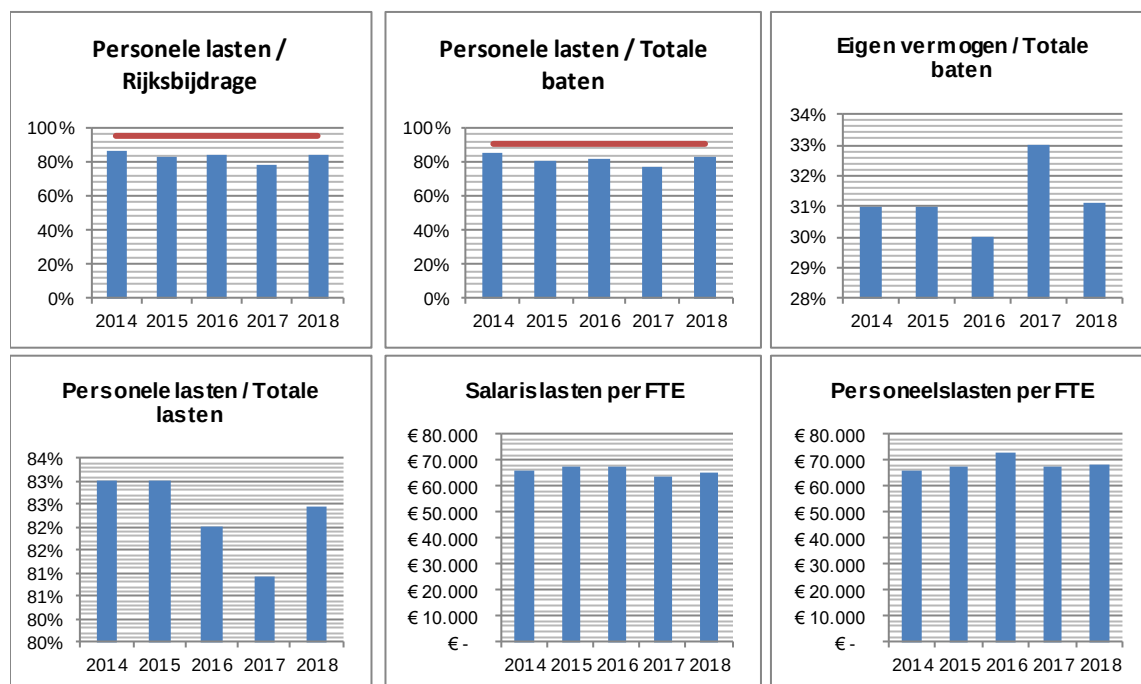
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

7.3 Investeringsen

Inventaris, apparatuur en hulpmiddelen van € 500 of meer worden vanaf 2006 geactiveerd, wat met zich meebrengt dat de jaarlijkse afschrijvingsbedragen in de exploitatie worden opgenomen. Aanschaffingen beneden dit bedrag worden rechtstreeks in de exploitatierekening verantwoord.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Gebouwen/gebouwdelen	2,50	%
- Meubilair	5,00/20,00	%
- Inventaris en apparatuur	10,00	%
- ICT	10,00/20,00/25,00	%
- Leer- hulpmiddelen	11,11	%

De waarde van de materiële vaste activa is gedurende het kalenderjaar 2018 gestegen met € 88.340 tot een totaalbedrag van € 651.300.

In het volgende overzicht worden per categorie de investeringen van 2018 vergeleken met de begroting 2018 en met de realisatie van 2017.

Investeringsoverzicht	Realisatie	Begroting	Verschil Realisatie- begroting	Realisatie	Verschil
	2018	2018		2017	2018-2017
	€	€	€	€	€
Schoolmeubilair	74.240	41.000	33.240	2.400	71.840
Inventaris en apparatuur	0	0	0	670	-670
ICT	82.380	64.500	17.880	123.530	-41.150
Leer- hulpmiddelen	45.660	60.200	-14.540	48.260	-2.600
Totaal investeringen	202.280	165.700	36.580	174.860	27.420

Er is in 2018 meer geïnvesteerd dan begroot (€ 36.580). Dit wordt met name veroorzaakt door hogere investeringen in ICT en schoolmeubilair. De post leer- en hulpmiddelen is lager uitgekomen dan begroot. Er zal net als voorgaande jaren in de begroting goed moeten worden ingeschat of toekomstige methodes middels een investering voor 9 jaar of middels jaarlijkse licenties worden aangeschaft.

7.4 Exploitatie en toelichting

Het gerealiseerde resultaat in 2018 is uitgekomen op - € 7.900, terwijl er een negatief resultaat van - € 136.730 was begroot. Ten opzichte van 2017 is het resultaat gedaald. In 2017 werd een positief resultaat gerealiseerd van € 210.820. Hierna wordt ingegaan op de verschillen en worden deze verklaard:

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten			
Rijksbijdragen OCW	5.062.640	4.643.450	4.822.580
Overige overheidsbijdragen	4.670	0	1.160
Overige baten	79.660	27.850	48.340
Totaal Baten	5.146.970	4.671.300	4.872.080
Lasten			
Personeelslasten	4.250.900	3.931.610	3.775.590
Afschrijvingen	113.960	124.020	120.370
Huisvestingslasten	342.970	415.220	390.780
Overige lasten	446.880	339.860	376.950
Totaal Lasten	5.154.710	4.810.710	4.663.690
 Saldo baten en lasten	 -7.740	 -139.410	 208.390
 Financiële baten en lasten			
Financiële baten	780	3.780	3.550
Financiële lasten	940	1.100	1.120
Saldo fin. baten en lasten	-160	2.680	2.430
 Exploitatieresultaat	 -7.900	 -136.730	 210.820

Baten

De gerealiseerde Rijksbijdragen OCW waren € 419.190 hoger dan begroot en € 240.060 hoger dan in 2017. Dit kan verklaard worden doordat het Ministerie de bekostiging met terugwerkende kracht fors heeft verhoogd. De verhoging heeft te maken met extra werkdrankmiddelen en de CAO-stijging, waardoor de hogere loonkosten gecompenseerd zijn. Ook zijn de baten van het Samenwerkingsverband hoger uitgekomen dan begroot. Daarnaast zijn door eenmalige baten de overige baten in 2018 ook hoger uitgevallen dan begroot.

Personele lasten

Wanneer we de begroting en de realisatie van de personele lasten vergelijken dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de lonen/salarissen en de overige personele lasten, waaronder nascholing, loonkosten derden en ARBO. De totale personele lasten in 2018 ten opzichte van de begroting zijn € 319.290 hoger uitgekomen. Vergeleken met 2017 zijn deze met € 475.310 toegenomen. De lonen en salarissen zijn boven de begroting uitgekomen door de hierboven genoemde loonkostenstijging i.v.m. de nieuwe CAO PO en een hoger aantal fte's. De overige personele lasten laten geen grote afwijkingen zien ten opzichte van de begroting.

Afschrijvingen

De totale afschrijvingen zijn in 2018 € 10.060 lager uitgevallen dan begroot, en € 6.410 lager dan in 2017.

Huisvestingslasten

De rubriek huisvestingslasten bestaat uit huurkosten, onderhoud, energiekosten, schoonmaakkosten, diverse publiekrechtelijke heffingen en overige huisvestingslasten. De materiële instandhouding is hiervoor al jaren niet toereikend. In 2018 zijn de huisvestingslasten duidelijk lager dan begroot (€ 72.250) uitgekomen op € 342.970. Dit komt bijna volledig door de onderbesteding op de post groot onderhoud.

Overige lasten

De totale overige lasten zijn € 107.020 hoger uitgekomen dan begroot. Dit is onder andere veroorzaakt door hogere kosten voor overige beheerslasten, hogere ICT-verbruikskosten en hogere kosten voor inventaris en apparatuur. Ook de post verbruiksmateriaal onderwijs is hoger uitgevallen dan begroot.

Financiële baten

De financiële baten en lasten zijn lager uitgekomen dan begroot (€ 2.840). De begroting voor 2018 was te hoog aangehouden. Door de lage rente is dit niet gerealiseerd.

8 Continuïteitsparagraaf

8.1 Algemeen

In de brief van 20 december 2013 geeft de minister van OC&W aan dat de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) is uitgebreid met een voorschrift dat voorziet in de opname in het jaarverslag van de zogeheten Continuïteitsparagraaf. Hieronder in 9.2 worden de kengetallen van het personeel besproken voor de komende jaren, in combinatie met de prognose van het leerlingaantal. In 9.3 komen zowel de meerjarenbegroting als de meerjarenbalans ter sprake.

8.2 Kengetallen

	2018	2019*	2020*	2021*	2022*
Personele bezetting					
- Directie	5,10	5,40	5,33	5,10	5,10
- OP	50,19	49,88	48,98	47,98	47,98
- OOP	6,95	7,23	5,78	4,68	4,68
Totaal	62,24	62,51	60,09	57,76	57,76
Leerlingentelling per 1 oktober	827	837	827	816	813

De jaren 2019 tot en met 2022 betreffen geprognosticeerde aantallen die door de schooldirecteuren de directeur-bestuurder zijn opgesteld en als uitgangspunt dienen voor de te ontvangen gelden vanuit het Rijk in de meerjarenbegroting.

Ten aanzien van de personele bezetting is Verion zich bewust van de krimp in het leerlingenaantal. De meerjarenbegroting laat jaarlijks een negatief resultaat zien, hetgeen een bewuste keuze van het bestuur is. In de jaren tot en met 2017 zijn exploitatieoverschotten gerealiseerd. In combinatie met de reservepositie kunnen bovenstaande personeelsaantallen gehandhaafd blijven.

8.3 Meerjarenbegroting

Balans per 31-12	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Activa	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste activa					
- Materiële vaste activa	651.300	618.530	573.480	516.330	459.540
- Financiële vaste activa	5.400	5.400	5.400	5.400	5.400
Totaal vaste activa	656.700	623.930	578.880	521.730	464.940
Vlottende activa					
- Vorderingen	312.470	309.440	307.390	308.940	308.940
- Liquide middelen	1.326.880	1.127.520	1.055.970	1.133.440	1.191.210
Totaal vlottende activa	1.639.350	1.436.960	1.363.360	1.442.380	1.500.150
Totaal activa	2.296.050	2.060.890	1.942.240	1.964.110	1.965.090
Passiva					
Eigen vermogen					
- Algemene reserve	1.138.490	988.030	884.540	918.330	916.390
- Bestemmingsreserves	462.730	301.520	301.520	301.520	301.520
Totaal eigen vermogen	1.601.220	1.289.550	1.186.060	1.219.850	1.217.910
Voorzieningen					
- Personeelsvoorzieningen	79.750	80.100	77.000	74.010	74.010
- Overige voorzieningen	-	95.210	95.210	95.210	95.210
Totaal voorzieningen	79.750	175.310	172.210	169.220	169.220
Kortlopende schulden					
- Belastingen en premies soc.verz.	170.920	171.660	165.020	158.620	158.620
- Crediteuren	183.150	163.150	159.600	158.860	161.780
- Vooruitontvangen gelden	6.730	6.730	6.730	6.730	6.730
- Schulden terzake pensioenen	47.940	48.150	46.280	44.490	44.490
- Overige kortlopende schulden	20.490	20.490	20.490	20.490	20.490
- Overlopende passiva	185.850	185.850	185.850	185.850	185.850
Totaal kortlopende schulden	615.080	596.030	583.970	575.040	577.960
Totaal passiva	2.296.050	2.060.890	1.942.240	1.964.110	1.965.090

De ontwikkeling van de materiële vaste activa is gebaseerd op de voorgenomen investeringen alsmede de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten zoals opgenomen in de goedgekeurde meerjarenbegroting over de periode 2019-2022.

De vorderingen zullen naar verwachting de komende jaren een constant beeld vertonen. Het grootste bedrag van de vorderingen bestaat uit de vordering op het Ministerie OCW, welke ontstaat doordat het Ministerie niet in gelijke termijnen betaalt. Hierdoor staat er op 31 december een vordering op de balans. De mutaties in het eigen vermogen de komende jaren zijn het gevolg van de hierna gepresenteerde exploitatieresultaten over de periode 2019 tot en met 2022. Met ingang van 2019 wordt er een onderhoudsvoorziening gevormd in plaats van een bestemmingsreserve onderhoud. Hierdoor vindt er een verschuiving van middelen plaats van de hierboven genoemde bestemmingsreserve naar de onderhoudsvoorziening (€ 95.210 in 2019).

De voorziening jubilea laat een redelijk stabiel beeld zien de komende jaren. De verschillen zijn te verklaren doordat het totaal aantal fte's fluctueert.

Bij de overige kortlopende schulden zijn op dit moment geen noemenswaardige mutaties te verwachten. Een lichte daling van de premies en pensioenen is begroot door de daling in personeel. Dit alles zal vervolgens leiden tot het voorgaande verloop van de post liquide middelen. Deze fungeert namelijk als sluitpost. De belangrijkste oorzaak voor het afnemen van de liquiditeit zijn de negatieve exploitatie- resultaten die begroot zijn voor de komende jaren. Daarop zal hieronder verder worden ingegaan.

	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022
Baten					
Rijksbijdragen	5.062.640	4.993.800	4.947.420	4.982.660	4.982.490
Overige overheidsbijdragen en subs.	4.670	0	0	0	0
Overige baten	79.660	40.200	40.200	30.200	30.200
Totale baten	5.146.970	5.034.000	4.987.620	5.012.860	5.012.690
Lasten					
Personeelslasten	4.250.900	4.362.200	4.276.270	4.167.320	4.204.160
Afschrijvingen	113.960	119.170	127.050	127.150	113.290
Huisvestingslasten	342.970	328.720	332.590	331.330	332.590
Overige lasten	446.880	374.870	355.700	353.770	365.090
Totaal lasten	5.154.710	5.184.960	5.091.610	4.979.570	5.015.130
Saldo baten en lasten	-7.740	-150.960	-103.990	33.290	-2.440
Saldo financiële baten en lasten	-160	500	500	500	500
Totaal resultaat	-7.900	-150.460	-103.490	33.790	-1.940

Hieronder zullen de belangrijkste ontwikkelingen worden toegelicht.

De te verwachten leerlingdaling is in de meerjarenbegroting verwerkt en zorgt voor een daling van de hieraan gekoppelde rijksbijdragen.

Naast de rijksbijdragen, vertonen ook de personeelslasten over de komende jaren een stabiel tot licht dalend beeld. Dit komt overeen met de afname in fte's.

Het meerjareninvesteringsplan is ook opgenomen in de meerjarenbegroting en leidt vooralsnog tot een stabiel beeld van de afschrijvingslasten. De huisvestingslasten en overige lasten zullen de komende jaren licht afnemen, mede als gevolg van de daling in het leerlingaantal.

9 Treasury en risicomanagement

9.1 Beheersing van risico's

Het bestuur van Verion acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Om inzicht in de risico's van de onderwijsinstelling te kunnen verkrijgen is er in het najaar 2016 en onder begeleiding van twee adviseurs van Verus een risico-inventarisatie uitgevoerd. De aanwezigen in de twee workshops hebben verschillende rollen binnen de organisatie: naast de directeur-bestuurder en schooldirecties waren er ook leden van het bestuur en de GMR vertegenwoordigd. Deze diversiteit aan functionarissen is bewust gekozen, omdat een ieder vanuit zijn eigen functie verschillend tegen risico's aankijkt.

De belangrijkste risico's die naar voren kwamen en nog steeds actueel zijn:

- binnen de gemeente Wierden is nog steeds sprake van (lichte) krimp;
- gezien de arbeidsmarkt is het vinden van gekwalificeerd personeel nu en in de toekomst lastig;
- Verion heeft relatief weinig leerlingen en veel kleine scholen, waardoor er sprake is van risico in de bedrijfsvoering;
- de onderwijskaart in de gemeente Wierden is zeer divers en bestaat uit veel (zes) besturen, waardoor er sprake is en blijft van een niet productieve concurrentiepositie.

Om de risico's zoveel mogelijk te beheersen zet in Verion in op:

- regionale samenwerking met collega-besturen (shared services);
- samenwerking en samengaan binnen een nieuwe huisvesting in Enter;
- boeien en binden van medewerkers door een aantrekkelijke, innovatieve en professionele werkgever te zijn met eigenaarschap en autonomie laag in de organisatie belegt.

9.2 Risico-inventarisatie

	Risico	Gevolgen	Kans	Fin. gevolg	Genoemde maatregelen
1	Daling van onderwijskwaliteit / niet realiseren van doelen en ambities	Onderwijskwaliteit komt onder verscherpt toezicht van inspectie en extra maatregelen zijn noodzakelijk; imagoschade;	L	2	Directeur-bestuurder wordt dossiereigenaar; duidelijke communicatie naar ouders en andere belanghebbenden (terugkerend); per direct in werking stellen van een verbeterplan, waarin o.a. opgenomen: kwaliteitsmetingen; inzet van beschikbare specialisme en expertise;
2	"Onvoldoende borging van rol directeur (als drager van identiteit, cultuur en kwaliteit)"	Toename identiteits-gerelateerde incidenten; ineffectieve bedrijfsvoering; onrust; daling werknemerstevredenheid; daling onderwijskwaliteit; gebrekkige controle; financiële schade	M	3	Vormen van kweekvijver waardoor opvolgers opgeleid worden en klaar staan; tijdige werving;
3	Wegval van IB-er	Daling onderwijskwaliteit; onrust	M	1	Vormen van kweekvijver waardoor opvolgers opgeleid worden en klaar staan; tijdige werving;

4	Onvoldoende mobiliteit van medewerkers	Bedrijfsblindheid; beïnvloeding van cultuur; kwaliteit van onderwijs; ineffektieve inzet van personeel; onevenwichtige samenstelling van schoolteams; te hoge loonkosten	H	1	Stimuleren / motiveren van medewerkers tot mobiliteit; positieve prikkels; regionale aanpak
5	Ontbreken van voldoende '21st century skills'	Frustratie; verhoogd ziekteverzuim; imago-verlies; ineffektieve inzet van personeel; kwaliteitsverlies	H	1	Faciliteren vanuit de vereniging; scholing / begeleiding (niet vrijblijvend); het verbetertraject in een accurate communicatie zichtbaar maken naar ouders en andere belanghebbenden. Vervanging via mobiliteit;
6	Bovengemiddeld ziekteverzuim	Moeite met het tijdig vinden van competente vervangers; werkdruk; verstoring van het onderwijsproces; hogere kosten; claims van WGA; uitstel tot besluit eigenrisicodragerschap VF	H	2	"Vaststellen van vervangingsbeleid waarin volgende opties voor vervanging voorbereid worden: - vervanging door een medewerker met ruimte voor vervanging; - inzet van een medewerker uit een interne vervangingspool - inzet van een medewerker uit een regionale vervangingspool
7	Niet voldoen aan wet- en regelgeving (WPO, fiscale en sociale wetgeving)	Naheffingen van de rijksoverheid en instellingen (OCW, Belastingdienst, UWV, VF, e.d.)	L	3	
8	Toenemende werkdruk om aan alle eisen te voldoen (WWZ, taakbeleid, cao, VOG;	Toenemend (langdurig) ziekteverzuim; verstoring van het onderwijsproces;	M	0	Tijdige vervanging c.q. inzet van aanwezige expertise binnen de vereniging (mobiliteit);
9	Onvoldoende borging van rol bestuurder en toezichthouder	Onvoldoende beleidsontwikkeling; onduidelijke koers/visie; continuïteit van de vereniging is in gevaar; toezicht en sturing ontbreekt	M	1	Werving c.q. tijdelijke vervanging door iemand van collegiale besturen; opstellen overdrachtsdocument
10	Kleiner wordende scholen	Beeldvorming dat onderwijskwaliteit onder druk komt te staan vanwege meer combinatiegroepen; verdere leegloop;	L	1	Goede communicatie naar ouders en omgeving
11	Fuseren of opheffen van scholen	Verlies van kleine scholentoeslag; omvang vereniging wordt te klein, waardoor bestuurbaarheid onder druk komt	L	0	
12	Wegvallen van kleine scholentoeslag; modernisering bekostiging	Financiële krapte; bezuinigingen op kritische processen; minder middelen voor beleidsprogramma's; aanspraak op eigen vermogen	L	4	Nauwgezet volgen en tijdig anticiperen op ontwikkelingen; analyse en besluitvormingsproces rondom instandhouding van kleine scholen; reductie van kosten
13	Onvoorziene uitgaven voor verbetering van huisvesting	Belemmerend voor onderwijsvernieuwing;	M	5	Overcapaciteit verhuren

	Risico	Gevolgen			Genoemde maatregelen
14	Toename van ICT-uitgaven	Bezuinigingen op andere kritische processen (personeel / leermiddelen)	H	4	Extra investeringen; aanspraak op eigen vermogen
15	Onveiligheid; incidenten sociale veiligheid; pesten, intimidatie, geweld in de school	Onrust; letsel; ziekteverzuim; negatieve berichtgeving in media; uitstroom c.q. minder instroom van leerlingen; claims;	L	3	Zorgvuldige analyse van gebeurtenis en inschatting van gevolgen; accurate en duidelijke communicatie naar ouders en andere belanghebbenden; aandacht in de lessen; opstellen protocollen.

L=Laag, M=Middel, H=Hoog

9.3 Treasury

Onder 'treasury' verstaan we het beheren van onze (tijdelijk of langdurig) beschikbare financiële middelen zodat we te allen tijde aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen en tegelijkertijd de liquide middelen laten renderen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van rentedragende bankrekeningen en deposito's of beleggingen. Verion heeft een eigen treasurystatuut opgesteld waarbij het treasurybeleid van Verion plaatsvindt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 1 januari 2010, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen ("Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010"). In 2016 is bovengenoemde regeling gewijzigd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Ons treasurystatuut is begin 2017 aangepast. Verion maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rentedragende bankrekeningen. Verion maakt geen gebruik van derivaten.

10 Toekomstige ontwikkelingen

Het strategisch beleid is opnieuw geactualiseerd voor de periode 2018-2022. Scholen zullen in dit lopende schooljaar hun schoolplannen hierop afstemmen.

In 2019 zal er met de verschillende schoolbesturen en de gemeente Wierden een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld moeten gaan worden. Verion stimuleert daarin de samenwerking tussen scholen en besturen. Het nieuwe IHP zal inhoud moeten geven aan een korte- en langetermijnplanning betreffende nieuwbouw, renovatie en verduurzaming van scholen. Verion zal zelf een aantal verduurzamingsactiviteiten plannen en uitzetten voor de komende vijf jaar.

Belangrijke andere uitdagingen voor de nabije toekomst hebben te maken met de verdere implementatie van passend onderwijs voor elke leerling binnen Verion. Samenwerking met de overige scholen binnen de gemeente Wierden is ook hier een optie om voor elke leerling een passende plek in de thuisnabije omgeving te realiseren.

Inhoudelijke samenwerking met behoud van autonomie samen met de PC besturen uit Rijssen, Hellendoorn en Twenterand zal een kwalitatieve impuls geven aan de onderwijskwaliteit in deze regio. Verion is voorstander om vanuit een gezamenlijk bestuurskantoor staffuncties met meerdere besturen te delen en ook inhoudelijke beleidsterreinen (professionalisering, personeelsbeleid en mobiliteit, onderwijsinnovatie) samen op te pakken.

Leraren vormen de spil van het onderwijs. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor hun professionele ontwikkeling. Leren komt het meest tot z'n recht in de ontmoeting met elkaar. Verion zal het "samen leren en ontwikkelen" blijvend stimuleren en faciliteren. Thema's die in de schoolontwikkeling de komende jaren hoog op de agenda staan zijn "omgaan met moeilijk gedrag" en het uitvoeren van onderzoek. In 2019 is er voor leraren een innovatiebudget beschikbaar waarin ze kleine innovatieve projecten kunnen aanvragen en experimenteel kunnen uitvoeren.

Het lerarentekort hangt als een dreiging boven het basisonderwijs. Ook de regio Twente zal hier mee te maken krijgen. Verion maakt deel uit van SCOPE, een samenwerkingsverband in de regio bestaande uit de Hogeschool VIAA en achttien schoolbesturen. Doel is om met elkaar verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van goed christelijk onderwijs in de regio. Dat krijgt gestalte in het opleiden van leraren zowel op de Hogeschool als op de werkplekken in de basisschool. Gezamenlijk zullen ook activiteiten worden ontwikkeld om het lerarentekort tegen te gaan.

Naast een lerarentekort is het ook moeilijk om goede directeuren voor de scholen te vinden. Verion stimuleert de opleiding van eigen medewerkers richting management.

Bijbelgetrouw en eigentijds christelijk onderwijs waarin we oog voor elkaar hebben, maken Verion tot een mooie vereniging waarin leraren, kinderen en ouders nauw met elkaar samenwerken. Als vereniging ligt hierin een belangrijk bestaansrecht dat we met elkaar ook de komende jaren willen koesteren.

verion

verbinding in christelijk onderwijs
Wierden-Enter

Verion Protestants Christelijk Onderwijs Wierden Enter

Jaarrekening 2018

B Jaarrekening 2018

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW

en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Activiteiten

Verion voert het bevoegd gezag over zes scholen. De vereniging realiseert primair onderwijs voor

leerlingen in de regio Wierden en Enter.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2017 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2018 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Categorie	Termijn
Gebouwdelen/verbouwingen	40 jaar
Schoolmeubilair	5/20 jaar
Inventaris en apparatuur	10 jaar
ICT	4/5/10 jaar
Leer- en hulpmiddelen	9 jaar

Onderhoudskosten worden rechtstreeks verantwoord in de staat van baten en lasten.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De vereniging beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven, waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 780 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening Duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening is gevormd ter dekking van (mogelijke) aanwending van de door het personeel opgebouwde spaarverlof rechten. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte opnamekans.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ultimo 2018 en 2017 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2017 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 101,5%. De beleidsdekkingsgraad eind 2018 is 103,8%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2018

(na bestemming van het resultaat over 2018)

1	Activa	31-12-2018	31-12-2017
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	77.050	79.300
1.2.2	Inventaris en apparatuur	408.030	331.970
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	166.220	151.690
1.2	Materiële vaste activa	651.300	562.960
<u>1.3</u>	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.7	Overige financiële vaste activa	5.400	-
1.3	Financiële vaste activa	5.400	-
	Totaal vaste activa	656.700	562.960
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	3.300	2.270
1.5.2	Ministerie OCW	223.180	231.520
1.5.7	Overige vorderingen	58.690	19.510
1.5.8	Overlopende activa	27.300	46.350
1.5	Vorderingen	312.470	299.650
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.2	Banken	1.326.880	1.375.490
1.7	Liquide middelen	1.326.880	1.375.490
	Totaal vlottende activa	1.639.350	1.675.140
	Totaal activa	2.296.050	2.238.100
2	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	1.138.490	1.212.340
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	372.450	301.780
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	90.280	95.000
2.1	Eigen vermogen	1.601.220	1.609.120
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	79.750	67.390
2.2	Voorzieningen	79.750	67.390
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	6.730	5.770
2.4.3	Crediteuren	183.150	123.910
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	170.920	149.570
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	47.940	44.940
2.4.9	Overige kortlopende schulden	20.490	52.310
2.4.10	Overlopende passiva	185.850	185.090
2.4	Kortlopende schulden	615.080	561.590
	Totaal passiva	2.296.050	2.238.100

B3 Exploitatieoverzicht 2018

3	Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1	Rijksbijdragen OCW	5.062.640	4.643.450	4.822.580
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	4.670	-	1.160
3.5	Overige baten	79.660	27.850	48.340
	Totaal baten	5.146.970	4.671.300	4.872.080
4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Personeelslasten	4.250.900	3.931.610	3.775.590
4.2	Afschrijvingen	113.960	124.020	120.370
4.3	Huisvestingslasten	342.970	415.220	390.780
4.4	Overige lasten	446.880	339.860	376.950
	Totaal lasten	5.154.710	4.810.710	4.663.690
	Saldo baten en lasten	7.740-	139.410-	208.390
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	780	3.780	3.550
5.5	Financiële lasten	940	1.100	1.120
	Saldo financiële baten en lasten	160-	2.680	2.430
	Totaal resultaat	7.900-	136.730-	210.820

B4 Kasstroomoverzicht over 2018

Kasstroomoverzicht over 2018		Ref.	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten			7.740-	208.390
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	4.2		113.960	120.370
- Mutaties voorzieningen	2.2		12.360	7.810
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen (-/-)	1.5		12.820-	21.270-
- Kortlopende schulden	2.4		53.480	83.760
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties			159.240	399.060
- Ontvangen interest	5.1		780	3.550
- Betaalde interest (-/-)	5.5		940	1.120
			160-	2.430
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			159.080	401.490
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	1.2		202.290-	174.860-
Mutaties leningen (-/-)	1.3		5.400-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			207.690-	174.860-
Mutatie liquide middelen			48.610-	226.630
Beginstand liquide middelen	1.7		1.375.490	1.148.860
Mutatie liquide middelen	1.7		48.610-	226.630
Eindstand liquide middelen			1.326.880	1.375.490

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1.2 Activa	1.2.1	1.2.1.1	1.2.2	1.2.2.2	1.2.2.3	1.2.2.4	1.2.3	1.2.3.2	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	School-meubilair	Inventaris en apparatuur	ICT	Andere vaste bedr.middelen	Leer- en hulpmiddelen	
Aanschafprijs	97.300	97.300	1.177.720	518.320	5.240	654.160	421.300	421.300	1.696.320
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	18.000	18.000	845.750	361.810	710	483.230	269.610	269.610	1.133.360
Stand 1 januari 2018	79.300	79.300	331.970	156.510	4.530	170.930	151.690	151.690	562.960
Mutaties 2018									
Investerings	-	-	156.620	74.240	-	82.380	45.670	45.670	202.290
Desinvesteringen *	-	-	113.980	-	1.070	112.910	75.380	75.380	189.360
Afschrijvingen	2.250	2.250	80.560	16.630	520	63.410	31.150	31.150	113.960
Saldo	2.250-	2.250-	37.920-	57.610	1.590-	93.940-	60.860-	60.860-	101.030-
Aanschafprijs	97.300	97.300	1.220.360	592.560	4.170	623.630	391.600	391.600	1.709.260
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	20.250	20.250	812.330	378.440	160	433.730	225.380	225.380	1.057.960
Stand 31 december 2018	77.050	77.050	408.030	214.120	4.010	189.900	166.220	166.220	651.300

* De activa die gedestinvesteerd zijn, zijn volledig afgeschreven. Derhalve zijn de cumulatieve aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen gelijk aan elkaar. Dit is weergegeven in één kolom.

1.3	Financiële vaste activa	Mutaties 2018			
		Stand per 1-1-2018	(Des-) investerings	Resultaat	Stand per 31-12-2018
1.3.7	Overige vorderingen	-	-	-	5.400
		-	-	-	5.400

1.5	Flottende activa	31-12-2018	31-12-2017
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	3.300	2.270
	Te vorderen personele bekostiging	229.250	219.780
	Te vorderen prestatiebox	-6.070	11.740
1.5.2	Ministerie van OCW	223.180	231.520
	Overige vorderingen	58.690	19.510
1.5.7	Overige vorderingen	58.690	19.510
	Vooruitbetaalde kosten	24.800	43.850
	Verstekte voorschotten	2.500	2.500
1.5.8	Overlopende activa	27.300	46.350
	Totaal vorderingen	312.470	299.650

Geen van de vorderingen per einde 2018 en 2017 heeft of had een looptijd langer dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017
1.7	Liquide middelen		
1.7.2	Banken	1.326.880	1.375.490
	Totaal liquide middelen	1.326.880	1.375.490

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2.1	Passiva	Mutaties 2018			
		Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2018
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene Reserve	1.212.340	73.850-	-	1.138.490
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	301.780	70.670	-	372.450
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	95.000	4.720-	-	90.280
	Totaal eigen vermogen	1.609.120	7.900-	-	1.601.220

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2018	Mutaties 2018			Stand per 31-12-2018
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	40.250	12.830	2.380	-	50.700
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	27.140	1.910	-	-	29.050
	Totaal voorzieningen	67.390	14.740	2.380	-	79.750

	Onderverdeling saldo per 31-12-2018		Stand per 31-12-2018
	< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1 <i>Personeelsvoorzieningen</i>			
Voorziening jubilea	4.360	46.340	50.700
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	29.050	29.050
Totaal	4.360	75.390	79.750

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2018	31-12-2017
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	6.730	5.770
2.4.3	Crediteuren	183.150	123.910
	Afdr. / inh. loonheffing	157.680	141.260
	Afdr. / inh. Risicofonds	-	10
	Afdr. / inh. Participatiefonds	12.790	7.910
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	450	390
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	170.920	149.570
	Afdr. / inh. ABP	40.410	37.630
	Afdr. / inh. FPU	6.490	6.300
	Afdr. / inh. IP/BW	1.040	1.010
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	47.940	44.940
	Overige kortlopende schulden	18.940	50.800
	Netto salarissen	1.550	1.510
2.4.9	Overige kortlopende schulden	20.490	52.310
	Overlopende passiva	43.470	47.940
	Te betalen vakantie-uitkering	134.480	120.510
	Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	7.900	16.640
2.4.10	Overlopende passiva	185.850	185.090
	Totaal kortlopende schulden	615.080	561.590

De kortlopende schulden hebben per einde 2018 en 2017 een looptijd korter dan een jaar.

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2018	De prestatie ultimo 2018 conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
			€	€		
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2017	2017/2/541287		22.980	22.980	☒	☐
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2017	2018/2/945310		6.050	6.050	☐	☒
Cultuurbegeleider	2018/2/1035813		2.720	2.720	☐	☒
			31.750	31.750		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Contractpartij	Betreft	Periode van t/m		Looptijd in maanden	Bedrag per maand	Bedrag per tijdvak			Lasten 2018
						< 1 jaar	>=1 en < 5 jaar	> = 5 jaar	
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-4-2016	31-3-2021	60	€ 83 (excl. btw)	€ 6.000	€ 7.500	€ -	€ 7.650
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-1-2016	31-12-2020	60	€ 14 (excl. btw)	€ 1.000	€ 1.000	€ -	€ 710
Canon Nederland N.V.	Huur-/service-overeenkomst	1-1-2015	31-12-2019	60	€ 14 (excl. btw)	€ 1.000	€ -	€ -	€ 1.280

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2018

3	Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
3.1	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	4.820.800	4.493.450	4.576.200
3.1.2	Overige subsidies OCW	17.510	-	30.690
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	224.330	150.000	215.690
	Totaal	5.062.640	4.643.450	4.822.580
	<i>Specificatie</i>			
<u>3.1.1</u>	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	4.095.070	3.768.640	3.872.420
	Rijksbijdragen materieel OCW	725.730	724.810	703.780
	Totaal	4.820.800	4.493.450	4.576.200
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	4.670	-	1.160
	Totaal	4.670	-	1.160
3.5	Overige baten			
3.5.1	Verhuur	16.160	15.850	14.290
3.5.2	Detachering personeel	2.990	-	-
3.5.5	Ouderbijdragen	790	1.000	1.120
3.5.6	Overige	59.720	11.000	32.930
	Totaal	79.660	27.850	48.340
	<i>Uitsplitsing</i>			
<u>3.5.6</u>	<u>Overige</u>			
	Overige baten formatie	22.040	11.000	22.650
	Diversen	37.680	-	10.280
	Totaal	59.720	11.000	32.930

4	Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.1	Personeelslasten			
4.1.1	Lonen en salarissen	4.045.370	3.674.920	3.555.990
4.1.2	Overige personele lasten	256.290	256.690	261.080
4.1.3	Af: uitkeringen	50.760-	-	41.480-
	Totaal	4.250.900	3.931.610	3.775.590

Uitsplitsing

<u>4.1.1</u>	<u>Lonen en salarissen</u>			
	Brutolonen en salarissen	3.026.030	2.734.790	2.692.430
	Sociale lasten	608.320	549.250	489.920
	Pensioenpremies	411.020	390.880	373.640
	Totaal	4.045.370	3.674.920	3.555.990
<u>4.1.2</u>	<u>Overige personele lasten</u>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	11.010	9.180	9.370
	Dienstreizen	6.760	-	5.150
	Personeel niet in loondienst	71.780	58.890	118.070
	Vrijwilligersvergoeding	5.960	-	2.170
	Dotatie personele voorzieningen	14.740	3.000	7.810
	Arbo-dienstverlening	20.570	17.500	23.630
	Reintegratie	18.630	25.000	9.960
	Systeembegeleiding	9.110	16.000	1.680
	Attenties	5.120	8.550	9.960
	Professionalisering	81.790	81.070	75.270
	Overige	10.820	37.500	1.990-
	Totaal	256.290	256.690	261.080

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.

Gemiddeld aantal FTE's	2018	2017	2016
- Directie	5,10	5,75	6,34
- Onderwijzend Personeel	50,19	45,41	42,58
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	6,95	5,09	3,60
	62,24	56,25	52,52

4.2	Afschrijvingen			
4.2.2	Gebouwen	2.250	2.260	2.250
4.2.3	Inventaris en apparatuur	80.560	90.050	90.990
4.2.5	Leermiddelen	31.150	31.710	27.130
	Totaal	113.960	124.020	120.370

4.3	Huisvestingslasten			
4.3.3	Onderhoud	164.690	224.440	213.730
4.3.4	Energie en water	65.380	72.000	67.040
4.3.5	Schoonmaakkosten	105.270	106.680	99.360
4.3.6	Heffingen	7.630	9.100	10.590
4.3.8	Overige huisvestingslasten	-	3.000	60
	Totaal	342.970	415.220	390.780

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	173.390	117.890	131.320
4.4.2 Inventaris en apparatuur	76.060	39.710	71.090
4.4.4 Overige	197.430	182.260	174.540
Totaal	446.880	339.860	376.950
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en advieskosten	80.980	77.140	85.550
Accountantskosten *	7.170	4.450	8.240
Telefoonkosten	2.940	5.000	3.490
Overige beheerslasten	82.300	31.300	34.040
Totaal	173.390	117.890	131.320
* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
- onderzoek jaarrekening	7.170	4.450	8.240
Accountantskosten	7.170	4.450	8.240
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	20.870	3.890	6.160
ICT-verbruikskosten	55.190	35.820	64.930
Totaal	76.060	39.710	71.090
<u>4.4.4 Overige</u>			
Innovatie	2.030	-	620
Huishoudelijke uitgaven	8.490	11.200	8.840
Communicatie	90	5.000	1.050
Bestuurskosten	10.980	2.500	4.220
Verzekeringen	2.140	1.910	2.160
Abonnementen	7.730	7.600	7.320
Medezeggenschapsraad	2.440	2.680	2.130
Verbruiksmateriaal onderwijs	80.420	71.570	80.820
Culturele vorming	14.520	13.630	14.790
Prestatiebox	41.560	43.570	30.580
Kopieerkosten	27.030	22.600	22.010
Totaal	197.430	182.260	174.540
5.1 Financiële baten			
Rentebaten	780	3.780	3.550
Totaal	780	3.780	3.550
De rentebaten zijn de renten van de spaarrekeningen.			
5.5 Financiële lasten			
Rente- en bankkosten	940	1.100	1.120
Totaal	940	1.100	1.120
De rente- en bankkosten bestaan uit de kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.			

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2018 bedraagt € 7.900 negatief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2018
Algemene Reserve	1.212.340	73.850-	-	1.138.490
Bestemmingsreserve (publiek)	301.780	70.670	-	372.450
Bestemmingsreserve (privaat)	95.000	4.720-	-	90.280
	1.609.120	7.900-	-	1.601.220

	Stand 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2018
Algemene Reserve				
Algemeen	893.630	113.570-	-	780.060
Budgetreserve De Driesprong	34.240	1.080	-	35.320
Budgetreserve De Akkerwal	38.140	2.210	-	40.350
Budgetreserve De Wegwijzer	95.780	7.290	-	103.070
Budgetreserve De Morgenster	32.620	10.460	-	43.080
Budgetreserve De Kluinveenschool	61.340	17.700	-	79.040
Budgetreserve Sjaloomschool	56.590	980	-	57.570
	1.212.340	73.850-	-	1.138.490

Bestemmingsreserve (publiek)

Bestemmingsreserve personeel	131.550	-	-	131.550
Bestemmingsreserve passend onderwijs	44.190	35.500	-	79.690
Bestemmingsreserve onderhoud	126.040	35.170	-	161.210
	301.780	70.670	-	372.450

Bestemmingsreserve (privaat)

Bestemmingsreserve privaat	95.000	4.720-	-	90.280
	95.000	4.720-	-	90.280

Totaal bestemmingsreserves	396.780	65.950	-	462.730
-----------------------------------	----------------	---------------	---	----------------

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Er is géén sprake van verbonden partijen.

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2018 Verion

De WNT is van toepassing op Verion.

Het voor VERION toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 111.000

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	W. van Ginkel
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 79.173,52
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.250,52
Subtotaal	€ 92.424,04
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 111.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	€ -
Totale bezoldiging	€ 92.424,04
Gegevens 2017	
bedragen x € 1	W. van Ginkel
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 78.941,34
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.379,32
Subtotaal	€ 91.320,66
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 107.000,00
Totale bezoldiging	€ 91.320,66

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
J. Steenbergen	Voorzitter
G.J. Ooms	Penningmeester
K. Grootheest	Lid
M. van Noorloos	Lid
E. Coes-Jager	Lid

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d.

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2018 vast te stellen met een negatief saldo van € 7.900 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Wierden,

Directeur-bestuurder
W. van Ginkel

Besluit Bestuur

De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2018 vast met een negatiefsaldo van € 7.900 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Wierden,

J. Steenberghe
Voorzitter

G.J. Ooms
Penningmeester

K. Grootheest
Lid

M. van Noorloos
Lid

E. Coes-Jager
Lid